

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Magdaléna Hanzlíčková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

ŘEŠENÍ ŽIVOTNÍ FINANČNÍ SITUACE PO DOSTUDOVÁNÍ VYSOKÉ
ŠKOLY

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Magdaléna Hanzlíčková**
Osobní číslo: **E18206**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Téma práce: **Řešení životní finanční situace po dostudování vysoké školy**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je navrhnout, jakým způsobem postupovat během studia a po dostudování vysoké školy tak, aby student byl schopen se co nejrychleji a efektivně zapojit na pracovní trh, případně založit vlastní podnik.

Osnova:

- Vymezení základní pojmů.
- Osobní a rodinné finance.
- Možnosti zvýšení šancí na zaměstnání.
- Shmutí a vlastní doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.
DOUBKOVÁ, Anna a Karel TOMEK. Finanční gramotnost pro každého. Stařeč: Infra, [2016]. ISBN 978-80-86666-64-8.
JANDA, Josef. Spořit nebo investovat?. Praha: Grada, 2011. Finance pro každého. ISBN 978-80-247-3670-9.
SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. Osobní finance: řízení financí pro každého. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada) ISBN 978-80-271-2886-0.
SYROVÝ, Petr. Financování vlastního bydlení. Praha: Grada, [2000]-2004. Finance (Grada).
VLACH, Jan a Jaromíra KOTÍKOVÁ. Trh práce po krizi. Praha: VÚPSV, 2019. ISBN 978-80-7416-342-5.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Jan Černohorský, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2020

Prohlašuji:

Práci s názvem Řešení životní finanční situace po dostudování vysoké školy jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29.4.2021

Magdaléna Hanzlíčková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto chtěla poděkovat vedoucímu práce doc. Ing. Janu Černohorskému, Ph.D. za projevenou pomoc a cenné rady.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na osobní a rodinné finance. Práce vymezuje základní pojmy, které souvisí se zaměstnáním (trh práce, peníze, příjmy, výdaje) a s finančním plánem (rodinný rozpočet, investování). V práci je shrnut postup, jak by mohl absolvent postupovat po ukončení studia. Na konkrétním příkladě jsme si vysvětlili, jak se dá s volnými finančními prostředky pracovat, a na závěr jsme si ukázali, jak můžeme zvýšit naše šance na zaměstnání.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční gramotnost, finanční plán, finanční vzdělávání, rodinné a osobní finance

TITLE

The solving life financial position after graduating from University

ANNOTATION

Bachelor thesis focuses on Personal and Family Finance. The work defines basic concepts that relate to employment (labor market, money, income, expenses) and the financial plan (family budget, investing, saving). The work summarizes how a graduate could proceed after graduation. In a concrete example, we have shown how to work with free funds and in conclusion we have shown how we can increase our chances of employment.

KEYWORDS

Financial literacy, Financial plan, Financial Education, Family and personal Finance

OBSAH

ÚVOD	11
1 Vymezení základních pojmů	12
1.1 Zaměstnání a příbuzné pojmy	13
1.2 Finanční plánování a tomu příbuzné pojmy	16
2 Osobní a rodinné finance	22
2.1 Potřeby a možnosti.....	22
2.2 Finanční plán.....	23
2.2.1 Finanční cíle.....	26
2.2.2 Zdroje.....	28
2.2.3 Rizika a jejich zajištění	30
2.2.4 Přiřazení zdrojů k cílům.....	31
2.2.5 Finanční produkty	31
2.2.6 Co nám hrozí bez finančního plánu	33
3 Možnosti zvýšení šancí na zaměstnání	34
3.1 Faktory úspěšnosti uchazečů o zaměstnání	34
3.2 Životopis	35
3.3 Finanční sebevzdělávání	35
3.3.1 Finanční vzdělávání	35
3.3.2 Česká národní banka (ČNB)	36
3.3.3 Den finanční gramotnosti.....	38
3.3.4 Centrum finanční gramotnosti	38
3.3.5 Podnikavost.cz	39
3.3.6 FinGr play	39
3.4 Stáž nebo brigáda během studia.....	40
3.4.1 Erasmus.....	40
3.4.2 AIESEC.cz.....	40
3.4.3 Mladiinfo.cz.....	41
3.5 Rozvoj osobních charakteristik.....	41
4. Shrnutí a vlastní doporučení	44
ZÁVĚR	46
POUŽITÁ LITERATURA	49

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Rozložení majetku domácností	17
Obrázek 2: Kolik domácností pracuje s rozpočtem	Chyba! Záložka není definována. 4
Obrázek 3: Důvod proč si rozpočty netvoří	Chyba! Záložka není definována. 4
Obrázek 4: Schéma finančního plánu	25
Obrázek 5: Kolik lidí si stanovuje cíle.....	Chyba! Záložka není definována. 27
Obrázek 6: Jaké cíle jsou podle lidí ty nejdůležitější.....	Chyba! Záložka není definována. 28
Obrázek 7: Využívání produktů.....	Chyba! Záložka není definována. 32
Tabulka 1: Přidělení peněz pro jednotlivé cíle.....	26
Tabulka 2: Analýza příjmů absolventa	29
Tabulka 3: Analýza výdajů absolventa	29
Tabulka 4: Přiřazení cílům zdroje.....	31
Tabulka 5: Přiřazení produktů k cílům	32

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ADRA	Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj
AFIZ	Asociace finančních zprostředkovatelů
AKAT	Asociace pro kapitálové trhy
AIESEC	Mezinárodní sdružení studentů vysokých škol ekonomických a obchodních
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
HDP	Hrubý domácí produkt
IT	Informační technologie
Kč	Korun českých
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
VŠ	Vysoká škola

ÚVOD

„Investice do vzdělání vynášejí nejvyšší úroky.“

Benjamin Franklin

Hodně studentů se často mylně domnívá, že ukončením školy jejich vzdělávání končí, ale opak je pravdou. Pokud chce být člověk úspěšný a v životě něčeho dosáhnout, je potřeba se vzdělávat neustále a celý život. Většina lidí si přeje být úspěšná, ale co slovo úspěch znamená? Je to pouze o penězích? Nebo úspěch spočívá v něčem jiném? Pokud se nad tím zamyslíme, tak zjistíme, že tohle slovo má pro každého z nás jiný význam. Šance na to být úspěšní, můžeme zvýšit a to tím, že se naučíme těm správným návykům a změním naše chování nebo přístup k věcem.

Spoustu studentů své neúspěchy může svádět na špatně vytvořený systém školství, ale nikde není napsáno, že studium nám zajistí budoucí život nebo nám najde zaměstnání. Ano, pro někoho samotné vystudování školy může být dostačující, ale ti, co chtějí být „úspěšnější“ musí udělat něco navíc, a proto je důležité hledat nové způsoby, jak se naučit něco nového a rozvíjet se. Každý máme stejné šance a záleží jen na nás, jak k danému problému přistoupíme. Mít správné návyky je klíčovým krokem k tomu, abychom si dokázali splnit své cíle. Horace Mann, americký reformátor a politik známý svým odhodláním podporovat veřejné vzdělávání, řekl že, „*návyky jsou jako ocelové lano. Každý den spleteme jeden pramen a brzy ho nelze přetrhnout,*“¹ a právě proto bychom měli začít co nejdříve. Tomáš Baťa ve své knize Švec pro celý svět² vzpomíná na návyky, ke kterým ho vedli jeho rodiče následujícím způsobem: „*Už jako malý kluk jsem si musel uklízet pokoj, pomáhat v domácnosti a vést si záznamy o tom, zač utrácím své malé kapesné, [...] doma jsem musel odjakživa vykazovat, za co jsem svých pár korun kapesného utratil. Po letech jsem se v Kanadě snažil víceméně úspěšně vštípit stejný zvyk svým dětem.*“

Finanční gramotnost a správné návyky, jak zacházet s penězi je často diskutované a důležité téma, a to nejen u určité věkové skupiny. Podle výzkumu STEM/MARK³ třetina dětí v České

¹ Citáty.net. *Horace Mann citáty* [online]. 2019 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: citaty.net/citaty/1716248-horace-mann-navyky-jsou-jako-ocelove-lano-kazdy-den-spleteme/

² BAŤA J. Tomáš, SINCLAIROVÁ, Soňa. Švec pro celý svět. Praha: Melantrich, 1991, s. 35

³ STEM/MARK. *Třetina dětí si začíná platit nákupy od školního věku.* [online]. 2019 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: feedit.cz/2019/10/21/stem-mark-tretina-deti-si-zacina-platit-nakupy-od-skolniho-veku/

republike si začíná platit své nákupy s nástupem do školy, a proto je důležité umět zacházet se svými penězi správně už od dětství.

Často se říká, že peníze nejsou všechno, ale upřímně si řekněme, co bychom bez peněz dělali? Neměli bychom na jídlo, oblečení, na bydlení a další. I přesto, že si za peníze nekoupíme úplně vše, hrají velkou roli v našich životech a tu největší roli v plnění našich snů. Bez peněz si nebudeme moct koupit auto, postavit dům, jet na dovolenou nebo mít v důchodu dostatek peněz na klidný život. Pokud se rozhodneme splnit si naše sny, rázem se z nich stává cíl, který nám pomůže splnit, v našem případě, finanční plán.

Hlavním tématem této bakalářské práce jsou osobní finance, a to konkrétně po dostudování vysoké školy. Toto téma jsem si vybrala proto, že jsem sama nedávno řešila své osobní finance a zároveň je to aktuální téma, které se nás bude týkat celý život. Můžeme najít spoustu článků o tom, jak je důležité zvýšit naše úspory a snížit výdaje. Každý článek může však doporučovat něco jiného, a proto si myslím, že je důležité tyto informace ucelit. Na základě výše uvedeného je **cílem práce navrhnout, jakým způsobem postupovat během studia a po dostudování vysoké školy tak, aby student byl schopen se co nejrychleji a efektivně zapojit na pracovní trh, případně založit vlastní podnik.** Ke splnění hlavního cíle je nutné nejprve splnit parciální cíle:

- definovat si a vysvětlit si základní pojmy týkající se dané problematiky;
- vymezit zásadní problémy týkající se osobních a rodinných financí;
- zjistit, jaké jsou možnosti na zvýšení šancí na zaměstnání;
- shrnout získané poznatky a navrhnout vlastní doporučení.

1 Vymezení základních pojmů

Než se začneme zabývat finančním plánováním, je důležité, abychom si na začátku této práce definovali základní pojmy. V bakalářské práci budeme věnovat pozornost možnostem, jak

zvýšit šance na zaměstnání, a proto si v následující kapitole definujeme pojem trh práce. S tím souvisí další pojem, a to jsou peníze a věci jim příbuzné, jako jsou příjmy, výdaje, inflace nebo možnosti investování. Dále se seznámíme s pojmy, které jsou důležité pro finanční plánování, a to konkrétně co je to finanční plán, likvidní rezerva, finanční produkty, finanční gramotnost a další.

1.1 Zaměstnání a příbuzné pojmy

Hlavním důvodem nástupu do zaměstnání jsou peníze, které nám pomáhají uspokojit naše potřeby ať už ty základní fyziologické potřeby nebo vyšší potřeby, jako je například potřeba uznání nebo seberealizace. Jak už jsme zmínili, v bakalářské práci se budeme zabývat i zaměstnáním, a proto si v této kapitole **trh práce** vysvětlíme. Na trh práce můžeme nahlížet ze dvou hledisek, a to na trh v dokonalé konkurenci a trh práce v nedokonalé konkurenci. Definice trhu práce podle Buchtové zní *„Trh práce je jedním ze vzájemně propojených segmentů tržního hospodářství. Vývoj na trhu práce je pod vlivem stejných tržních zákonitostí jako ostatní trhy, ale má řadu specifických rysů, které jsou projevem výjimečnosti výrobního faktoru práce. Práce je jedním ze zdrojů, ale neexistuje sama o sobě. Práci konají lidé, nositelé schopnosti pracovat.“*⁴ Na trhu práce se střetává nabídka práce a poptávka po práci, kdy nabídka je strany zaměstnanců a poptávka ze strany zaměstnavatelů. *„Tržní nabídka práce je nabídka práce všech lidí v dané ekonomice. Je součtem individuálních nabídek práce, a proto vyplývá z rozhodování lidí vyrovnávajících mezní užitek reálné mzdy s mezním užitekem volného času. Tržní poptávka po práci je poptávka všech firem v dané ekonomice po práci. Je součtem individuálních poptávek po práci, a proto vyplývá z rozhodování firem vyrovnávajících mzdu s mezním produktem práce.“*⁵ Lidé k hledání pracovní nabídky používají různé platformy, webové stránky či portální sítě, na nichž zaměstnavatelé poptávají pracovní sílu. Makroekonomie se na trhu práce zabývá nezaměstnaností a výší mezd, přičemž nezaměstnanost v České republice je v posledních letech na velmi dobré úrovni. Míra nezaměstnanosti může úzce souviset s úrovní našeho vzdělání.

Peníze patří k nejvýznamnějším vynálezům v historii, a i přesto jsou v dnešní době většinou z nás brány jako samozřejmost, ale ne vždy tomu tak bylo. Vzhledem k tomu, že osobní finance jsou z velké části o penězích, definujme si, co peníze znamenají a jak vznikly.

⁴ ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2002, s. 59

⁵ HOLMAN, Robert. Ekonomie. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 249

Přesné datum vzniku peněz není, ale úzce souvisí s takzvanou Robinsonovskou ekonomikou. Tato ekonomika fungovala tak, že si každý vytvářel pouze ty statky, které potřeboval pouze pro svou potřebu až do dělby práce. Po nějaké době si lidé totiž uvědomili, že je mnohem snazší a efektivnější, když budou vytvářet pouze ten statek, který jim jde nejlépe. S dělbou práce souvisí další proces a tím je směna. Za úplně první směnu považujeme tzv. barterovou směnu. Tato směna znamená směnu jednoho zboží za jiné. Z důvodu nevýhod této směny začalo docházet k postupnému nahrazení za nepřímou směnu. Ve chvíli, kdy téměř všichni účastníci trhu jsou ochotni přijmout daný prostředek, nazýváme tento prostředek peníze.

Za peníze se považuje vše, co jsou lidé ochotni přijmout výměnou za jejich služby nebo statky. Dříve peníze byly ve formě drahých kovů, koření a jiných statků. Postupem času se však tato forma sjednotila a velmi používanou formou peněz jsou bankovky a mince. Definice říká, že „peníze jsou cokoliv, co je všeobecně přijímáno při placení za zboží a služby nebo při úhradě dluhů.“⁶ Slovo „všeobecně“ nám v této definici říká, že je tato forma přijímána všemi subjekty.

„Pokud najdete způsob, jak vydělávat peníze, když spíte, budete pracovat, dokud nezemřete.“

Warren Buffett

Abychom vůbec mohli začít plánovat naše osobní finance, musíme mít pravidelný **příjem**, který nám určí, jakou část budeme moci pravidelně investovat. Příjmy dělíme podle jejich původu, a to na aktivní, pasivní a portfoliové.⁷

Za **aktivní příjmy** považujeme mzdu nebo příjmy z podnikání. Důležité je, jak už je vidět z názvu, abychom u těchto činností měli aktivní roli. V této práci to pro nás bude ten hlavní příjem, se kterým budeme pracovat, protože po ukončení studia je to náš první druh příjmů, který získáme. Stabilita těchto příjmů je závislá na našich možnostech pracovat. Největším rizikem, které tyto příjmy může ohrozit, jsou zdravotní problémy.

Cílem finančně vzdělaného člověka by měla být finanční svoboda. Můžeme si to představit jako stav, kdy si dokážeme udržet naši životní úroveň, aniž bychom museli pracovat. Krokem k dosažení této svobody je **pasivní příjem**, a proto bychom se během svého života měli snažit si takový pasivní příjem zajistit. Do pasivních příjmů můžeme řadit příjem z pronájmu

⁶ ČERNOHORSKÝ, Jan. Finance: od teorie k realitě. GRADA Publishing, 2020, s. 52

⁷ FILIP, Miloš. Osobní a rodinné finance – Kam s penězi, C. H. Beck, 2006, s. 9

nemovitostí, například bytu, kancelářských prostor, pozemku a jiné. Ve chvíli, kdy náš pasivní příjem přesáhne naše výdaje, stáváme se finančně nezávislími.

V neposlední řadě máme **příjmy portfoliové**, což jsou příjmy z našeho investování. Sem můžeme zařadit například dividendy, kapitálové zisky a další. Následuje otázka, na které příjmy bychom se měli zaměřit? Určitě to ovlivňuje mnoho faktorů, a právě jedním z nich je náš věk. S rostoucím věkem se naše cíle, stát se finančně nezávislý, stávají těžce dostupné, a proto je potřeba začít s investováním co nejdříve.

Podle amerického podnikatele a autora známých knih, Roberta Toru Kiyosaki⁸ je *“klíčem k finanční svobodě a velkému bohatství schopnost nebo dovednost člověka převést získané příjmy na pasivní příjmy anebo příjmy z portfolio.”*

Důvodem snížení našich možností investovat jsou příliš vysoké **výdaje**, a proto je důležité si výdaje hlídat například pomocí rozpočtu. Všeobecně výdaj je každé snížení stavu našich finančních prostředků. Výdaje můžeme mít nezbytné, do kterých patří například bydlení, jídlo a další. Dále máme zbytné výdaje, což jsou výdaje, bez kterých se člověk obejde: například nákup nepotřebných věcí, jako jsou cigarety, alkohol a jiné. Investiční výdaje jsou další výdaje, které v našem životě můžeme mít a v neposlední řadě máme výdaje nepravidelné, jako jsou například dárky na Vánoce nebo dovolená.

Co je to vlastně inflace? Jak vzniká a jaké má následky? Aneb proč se nevyplatí si schovávat doma peníze pod matraci.

Inflaci definujeme jako *„proces trvalého růstu cenové hladiny, který je spojen s nadměrnou emisí peněz“*⁹ Z definice víme, že při inflaci dochází k růstu cenové hladiny, důležité je si říct, že se musí jednat o trvalé zvyšování. Zpravidla se jedná o inflaci, kdy cenová hladina roste dvě po sobě jdoucí čtvrtletí. Důsledek inflace znamená oslabení reálné hodnoty peněz a přesně z tohoto důvodu se nevyplatí si spořit peníze doma do matrace nebo je nechat pouze uložené na běžném účtu, protože ztrácí svou hodnotu. Lehce si to můžeme vysvětlit na příkladu: Půjdeme do obchodu, kde nakoupíme své oblíbené věci za 1 000 Kč. Po roce půjdeme do stejného obchodu a za ty samé věci po nás už budou chtít 1 030 Kč, potom víme, že roční inflace je 3 %. Míra inflace je měřena pomocí cenových indexů, mezi ty nečastější

⁸ Warengo technology. *Finanční nezávislost a finanční svoboda jsou dvě různé věci. Nepleťte si je!* [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.warengo.com/stories/76097-robert-kiyosaki-financni-nezavislost-a-financni-svoboda-jsou-dve-ruzne-veci-neplette-si-je>

⁹ ČERNOHORSKÝ, Jan. Finance: od teorie k realitě. GRADA Publishing, 2020, s.164

patří index spotřebitelských cen, deflátor HDP a index cen výrobců. Výpočet míry inflace má na starosti Český statistický úřad, který stanovuje spotřebitelský koš, včetně významnosti jednotlivých položek v něm.

1.2 Finanční plánování a tomu příbuzné pojmy

Plánujeme téměř každý den, plánujeme si svůj volný čas, svojí práci, školu nebo výlet, ale v oblasti vlastních financí na to dost často zapomínáme, a proto se stává, že spousta lidí žije pouze tzv. „od výplaty k výplatě“. Díky tomuto stylu žití se dost často stává, že jakmile přijde nějaký nečekaný výdaj, se kterým nepočítáme, je problém. Pokud si člověk nevytvoří rezervu a nastane taková podobná situace, lidé nemají jiné řešení než si vypůjčit, a tím stojí na pokraji tzv. dluhové pasti. Přitom mnohem lépe by se nám situace řešila, kdybychom měli ušetřené nějaké peníze, ze kterých bychom to mohli zaplatit. Jak uvádí Syrový a Tyl ve své knize *„finanční plánování je o moudrosti našich babiček, které měly rezervy „pro strýčka příhodu“*.¹⁰ Ve finančním plánování tuto rezervu nazýváme „likvidní rezerva.“

V této pasáži si vysvětlíme, co je to **finanční plán**. Syrový a Tyl tvrdí, že *„finanční plán znamená, uvědomit si, jaké máme cíle a k nim přiřadit nějaké peníze.“*¹¹ V tomto případě to znamená, že pokud si chceme splnit cíl, musíme si na to vyčlenit peníze. Ze všeho je však nejdůležitější si vyčlenit ten správný cíl. Pro každého bude cíl jiný, například pro rodinu se dvěma dětmi bude cíl jiný než pro čerstvého absolventa. Podle toho, jaký kdo má cíl, bychom si měli přiřadit i správný zdroj.

Likvidní rezerva další důležitý pojem ve finančním plánování, tradičně je doporučováno udržovat si ji ve výši tří až šesti měsíčních platů. Tato rezerva nám má pomoci pokrýt krátkodobý výpadek našich příjmů, případně nám poslouží při zajištění nečekaných výdajů, jako je například rozbití ledničky, oprava auta atd. Díky této rezervě se vyhneme zbytečným úvěrům.

Podle výzkumu agentury PPM FACTUM¹² si 66 % českých domácností ukládá finanční rezervu pro případ výpadku příjmu. Zároveň podle výzkumu zvládne měsíční výpadek svého příjmu zvládnout 62 %, což je o 7 % více než před pěti lety. 30 % domácností uvádí, že by

¹⁰ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. *Osobní finance*. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 11

¹¹ Tamtéž, s. 11

¹² MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.financniagramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni>

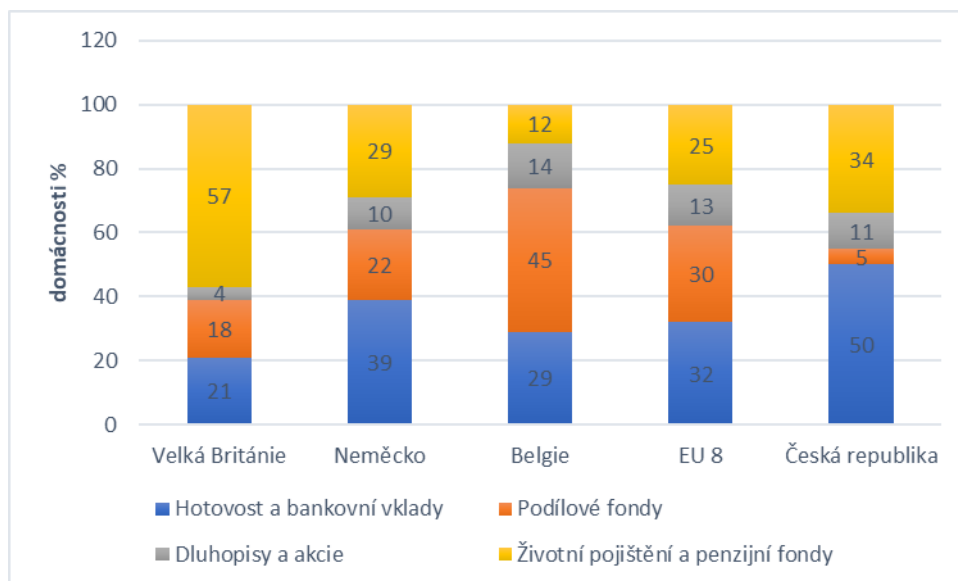
výpadek svého měsíčního příjmu nebyla schopná zvládnout, a proto se stávají rizikovou skupinou. Díky měsíčnímu výpadku příjmů se tato skupina může lehce stát závislá na půjčce. Pokud však rodina nemá žádnou rezervu, jak potom bude splácet půjčku, o úrocích ani nemluvě.

Potřeba finančního vzdělávání hraje důležitou roli v oblasti osobních i rodinných financí. Rodina je první institucí, která učí základní návyky, jak jednat s penězi a má vliv na **finanční gramotnost**. Finanční gramotnost je efektivní forma ochrany spotřebitele, aby finančně vzdělaný spotřebitel dokázal dělat správná rozhodnutí.

Osvojením si finanční gramotnosti bychom měli být schopni zajistit si příjem, správně zvážit naše rozhodnutí, která mohou mít vliv na náš současný a budoucí příjem nebo výdaj, zároveň nám pomoci lépe se orientovat na trhu práce. Finanční gramotnost je ve strategii finančního vzdělávání definována jako: *„soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.“*¹³

Jak můžeme vidět na obrázku číslo 1, polovina domácností v České republice drží své úspory v hotovosti nebo v bance formou běžného účtu, spořicího účtu nebo formou termínovaných vkladů. Tento způsob držení našich peněz, z hlediska dlouhodobosti, není efektivní, protože většinou nepokryje ani inflaci. Každopádně tyto finanční produkty jsou velmi využívané, a proto si vysvětlíme jednotlivé produkty lépe.

¹³ MFČR. Strategie finančního vzdělávání. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://financnigramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/strategicke-dokumenty>

Obrázek 1: Rozložení majetku domácností¹⁴

Jednorázové vklady, které se nám po určitou dobu úročí, a u nichž je časově omezeno disponování s nimi, nazýváme **termínované vklady**. Cílem těchto vkladů je zhodnotit volné peněžní prostředky, které máme na účtu. Jak už z názvu můžeme vidět, tyto vklady jsou předem určeny na konkrétní termín, tedy na dobu určitou, do kdy necháme své peníze zhodnocovat. Tento vklad je jednorázový a po předem domluvenou dobu, je úročen určitou sazbou. Podle délky trvání vkladu rozlišujeme vklady na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Podle portálu banky.cz se úrokové sazby termínovaných vkladů na jeden rok pohybují v intervalu od 0,01 % až po 1,9 %, u termínovaných vkladů na dva roky se pohybují úrokové sazby v intervalu 0,01 % až po 2,2 % a k nejvyšší úrokové sazbě se dostaneme u termínovaných vkladů na pět let, tam se pohybuje úroková sazba také od 0,01 %, ale můžeme se dostat až na 2,6 %.¹⁵

Díky **spořicímu účtu** si můžeme bezpečně uložit naše přebytečné finanční prostředky, ty jsou zde zhodnocovány vyšší úrokovou sazbou než na běžném účtu. Touto formou odkládání peněz si můžeme vytvořit například likvidní rezervu. Na rozdíl od termínovaných vkladů spořicí účty nejsou limitovány dobou, po kterou musíme spořit. Zároveň výhodou spořicího účtu je, že můžeme vložit peníze jednorázově, ale i pravidelně, třeba každý měsíc. Založit si spořicí účet můžeme téměř u jakékoliv bankovní instituce, avšak vybrat ten nejvýhodnější

¹⁴ FILIP, Miloš. Osobní a rodinné bohatství: kam s penězi. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 185

¹⁵ Banky.cz. Porovnání vkladů u bank. [online]. 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/prehled-a-porovnani/terminovany-vklad/banky/>

není úplně jednoduché. Existují totiž dva typy, a to spořicí účet s výpovědní lhůtou a bez výpovědní lhůty. Tady je důležité si uvědomit, zda chceme mít možnost okamžitého vybrání peněz anebo víme, že se na delší dobu bez těchto peněz obejdeme. Zpravidla platí, že pokud zvolíme účet s výpovědní lhůtou, máme šanci získat vyšší úrokovou sazbu, ale zároveň výpovědní doba může trvat několik týdnů, měsíců až jeden rok. Naopak peníze na spořicím účtu bez výpovědní lhůty jsou vysoce likvidní, a proto si je můžeme kdykoliv vybrat nebo převést na vlastní účet. Dalším důležitým faktorem, podle kterého se rozhodujeme, je úroková sazba, s tou ale souvisí podmínky, které daná banka nabízí. V některých případech je podmínkou založení konta u dané banky, omezená výše vkladů a jiné. Tyto podmínky je potřeba si před založením účtu důkladně nastudovat. Úrokové sazby se u bank pohybují v rozmezí¹⁶ od 0,01 % až po 3 %. Z toho plyne, že na spořicích účtech nezbohatneme, ale můžeme tím zmírnit dopad inflace.

Různé výzkumy a šetření ukazují na to, že státní podpora na důchod bude rok od roku klesat, a proto pokud se nechceme spoléhat jen na státní systém důchodového zabezpečení, je dobré začít si odkládat část našich financí do **penzijního spoření**, a to co v nejmladším věku.

O **stavebním spoření**, bychom měli začít přemýšlet, až když si jsme více než jistí, že budeme moct odkládat peníze alespoň 6 let, pokud totiž nedodržíme hranici šesti let, čeká nás sankce za předčasné ukončení, a to je zbytečné. Tyto naspořené peníze se pak dají využít na rekonstrukci či koupi nemovitosti, popřípadě nám může z velké části získat výhodný úvěr na již zmiňovanou rekonstrukci nebo koupi.

Lepší možností, jak zhodnotit naše peníze, je **investování**. Důvodem, proč vlastně investujeme, je abychom své peníze ochránily před znehodnocením a abychom si v budoucnu mohli koupit, co chceme. Jak už víme z předchozí kapitoly, inflace peníze znehodnocuje. Každý určitě pamatujeme, že cena zmrzliny, v našem dětství, byla mnohem menší, než je cena nyní. Z toho vyplývá, že kvůli vlivu inflace za stejnou věc s odstupem několika let, zaplatíme více peněz. Konečná definice investování podle Jandy zní „*Investování představuje ukládání peněz do takových finančních nástrojů, u kterých můžete*

¹⁶ Mesec.cz. *Spořicí účty - srovnání*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: https://www.mesec.cz/produkty/sporiciucty/?tridit=_sl2&smer=s&_sl1=pocatecni_vklad&_sl2=max_dosazitelny_urok&_sl3=platebni_karta_k_uctu

ztratit počáteční hodnotu investice, avšak výměnou za možnost získání vyššího výnosu, než který je u spoření.“¹⁷

Předtím, než se ale do investování pustíme, je potřeba si dobře rozmyslet co od toho očekáváme a předejít tak zbytečnému zklamání. Zároveň je důležité před investováním mít zajištěný svůj příjem anebo majetek. Investování nám slouží k tomu, abychom volné finanční zdroje, které máme, mohli odložit a použít je v budoucnosti. Během našeho života jistě nastanou situace, na které je dobré se finančně připravit, ať už je to koupě auta, domu či jiné výdaje, a pokud budeme pravidelně investovat naše peníze, v budoucnu se pak už jen rozhodujeme, na co peníze chceme/potřebujeme využít. Díky tomu, že se na danou situaci finančně připravíme a můžeme se vyhnout zbytečně nevýhodným úvěrům.

Investování s sebou přináší i určité riziko, a právě podle toho, jaké riziko je investor ochoten přijmout, se investoři dělí na konzervativní a agresivní. Abychom vůbec mohli investovat, je potřeba vědět možnosti, do čeho vlastně můžeme investovat. Investování je velmi široký pojem, a proto můžeme investovat téměř do čehokoliv, jako například do vzdělání nebo osobního vzdělání, díky kterému můžeme dosáhnout lepší práce a zároveň i lepšího platového ohodnocení. V této části naší práce se ale budeme zabývat investicemi do dluhopisů, akcií, nemovitostí, smíšených fondů a fondů peněžního trhu.

Díky investici do **firemních dluhopisů** můžeme získat zajímavé výnosy. Běžně se roční úrokové sazby pohybují od 5 % do 10 %¹⁸, proto jsou pro zhodnocení peněz na první pohled skvělou volbou. Každopádně úroky nejsou vše, kromě vysokého úroku, je potřeba si zde uvědomit i velké riziko pro investory. Dluhopisy řadíme mezi rizikové investice, a proto bychom měli investovat pouze takové peníze, o které „můžeme“ přijít. Pokud ale žádná riziková situace nenastane, bude nám odměnou vysoký úrokový výnos.

Po stránce rizikovosti jsou **akcie** kvůli své vysoké volatilitě tou nejrizikovější možností. Jak ale dokazují burzovní statistiky, po stránce zisku jsou akcie v dlouhodobém horizontu nejziskovější. Tyto investice jsou vhodné pro dlouhodobé investování s horizontem 5 let a více. A kde se vlastně s těmito akciemi obchoduje? V České republice existují dvě burzy cenných papírů a to: Burza cenných papírů Praha a RM-Systém.

¹⁷ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?* Praha: Grada, 2011, s. 13

¹⁸ Mesec.cz. *Korporátní dluhopisy*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: mesec.cz/financi-portal/ucty/korporatni-firemni-dluhopisy/

Pro krátkodobou investici je vhodný **fond peněžního trhu**, tento fond je zaměřený na investice do instrumentů se splatností do 1 roku. Zároveň tento fond můžeme řadit mezi nejméně rizikové a z hlediska investorů patří mezi nejoblíbenější. Vše pro má ale i své proti. Kromě nízkého rizika zde můžeme očekávat i nízký výnos, který by se měl pohybovat kolem míry inflace.

Z důvodu diverzifikace svých peněžních prostředků by měl **smíšený fond** velmi jistou volbou, jak po stránce rizikovosti, tak i po stránce výnosu. Tento fond je mixem všech již výše zmíněných fondů a je zpravidla doporučován pro střednědobé investice, 3 a více let. Tyto fondy můžeme dělit na defenzivní a ofenzivní, přičemž defenzivní fondy mají aktiva uložená především v dluhopisech a nástrojích peněžního trhu, proto je tento fond dělaný pro konzervativního investora, a naopak u ofenzivních převažují akcie a doporučuje se pro tzv. agresivního investora.

Nemovitost může být dalším vhodným způsobem, do čeho můžeme investovat. Toto investování může mít dvě podoby, a to přímé investování a investování nepřímé. Mezi nepřímé investování může patřit například investování do cenných papírů, které jsou kryté hypotékou, naopak do přímého investování se řadí koupě domu, bytu či pozemku. Velkou otázkou u mnoha lidí může být, zda jít do podnájmu nebo si koupit něco svého, zda chceme platit peníze někomu cizímu nebo dávat peníze na vlastní nemovitost. Odpověď na tuto otázku určitě není tak jednoduchá, jak se na první pohled může zdát. Syrový ve své knize uvádí, že *„pro vlastní bydlení u mnoha lidí hovoří pocit větší jistoty. Při koupi vlastního bydlení máme problém vyřešen a bydlíme ve svém. V případě nájmu máme pocit nejistoty, jak to bude vypadat za rok, dva, pět nebo deset.“*¹⁹ Většina lidí může chtít investovat do svého, ale pořízení nemovitosti sebou nese patřičně velké riziko a zodpovědnost, což už se lidem tolik nelíbí. Nájem je pro většinu tou „jednodušší“ variantou, se kterým nemají takové starosti s údržbou nemovitosti. Což uvádí i Syrový ve své knize *„další výhodou nájmu jsou menší starosti s údržbou nemovitosti. O opravy, rekonstrukce, vybavení, pojištění a další věci se stará majitel.“*²⁰ Odpověď na otázku, zda tedy bydlet v nájmu nebo ve vlastním, je tedy pro každého jiná.

¹⁹ SYROVÝ, Petr. Financování vlastního bydlení. Praha: Grada, 2009. s. 9

²⁰ Tamtéž s. 11

2 Osobní a rodinné finance

Spousta studentů žije ten “slavný a bezstarostný studentský život“, ale je to takhle správně? Co začít myslet už na svou budoucnost právě při studiu, kdy nemáme žádné starosti?

Finančně vzdělaný člověk si své finance plánuje, protože ví, že se mu to v budoucnu vrátí. Podle lidí, které jsem ve svém životě poznala, si troufám říct, že každý z nás si přeje být bohatý a žít klidný život. Bez práce to ale nepůjde. Práci nemyslíme pouze zaměstnání, ale právě tu práci, kterou uděláme nad rámec našich „povinností“, abychom si zajistili svoji budoucnost. V následujícím textu si popíšeme, jaké máme potřeby a možnosti, a zároveň se pokusíme si vytvořit vlastní finanční plán.

2.1 Potřeby a možnosti

V průběhu našeho života neustále uspokojujeme potřeby a tyto potřeby mají pro každého z nás různé hodnoty. Tyto hodnoty se během našeho života mění z hlediska kvantity a kvality. Potřeby můžeme dělit podle mnoha aspektů, Abraham Maslow vytvořil pyramidu potřeb, ve které rozdělil potřeby podle váhy, kterou pro člověka mají. Pro nás ale bude teď důležité dělení podle naléhavosti, kde dělíme potřeby na zbytné a nezbytné. Mezi nezbytné u každého z nás patří potřeby, které jsou bezpodmínečně nutné k životu například spánek, jídlo, pití atd. Mezi zbytné potom řadíme potřeby, bez kterých se obejdeme. Aby to nebylo tak jednoduché, jsou statky nebo služby, které můžeme řadit do nezbytných potřeb tak i do zbytných potřeb. V tomhle hodně záleží na dané životní situaci každého z nás. Ukážeme si to na příkladu s autem. Pro někoho, kdo bydlí ve stejném městě, ve kterém má i práci, může být auto zbytnou potřebou. Avšak pro někoho, kdo má práci v jiném městě, než bydlí, a vlak nebo autobus mu tam jede dvakrát za den, je auto nezbytnou potřebou.

V této situaci ale nastává otázka: Jaké máme možnosti si daný statek nebo službu zaplatit? Samotné peníze nás sice šťastnými neudělají, ale bez nich nemůžeme uspokojit své potřeby, tudíž v cestě ke štěstí hrají peníze důležitou roli. Po ukončení studia máme několik možností, jak pokračovat dál. První možností je, že si najdeme vhodnou práci, do které po ukončení školy nastoupíme. Druhou možností je, že se staneme podnikatelem a začneme podnikat. Poslední možností je, že si nenajdeme vhodné zaměstnání a skončíme na úřadu práce. Pokud vezmeme v potaz první variantu a najdeme si práci hned po studiu, kolik asi může být zhruba

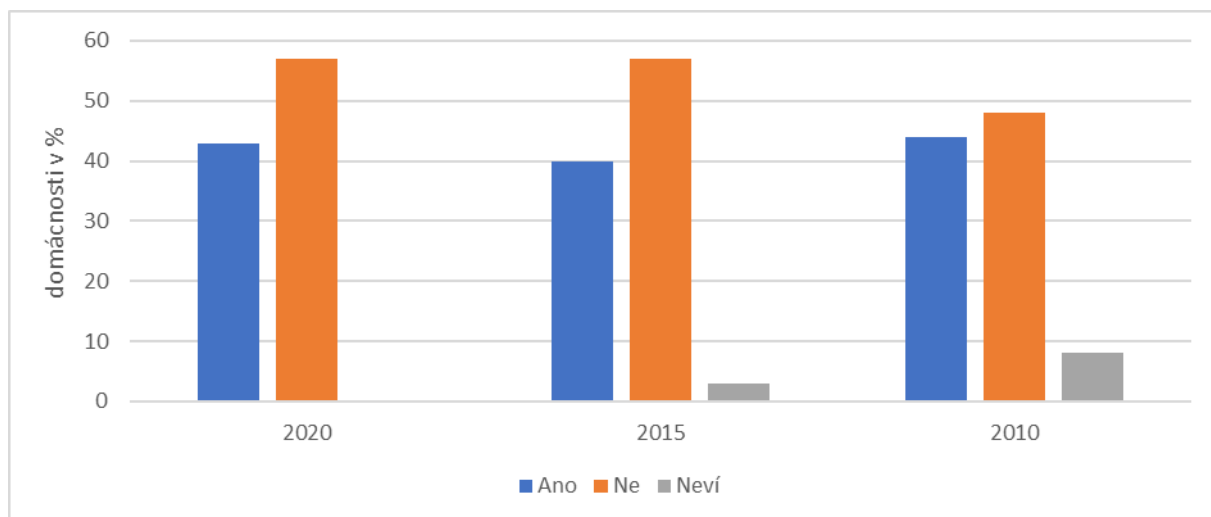
náš plat? Podle článku [vysokeskoly.cz](https://www.vysokeskoly.cz)²¹ se platy pohybují různě podle profese. Například student, který bude shánět práci v IT oboru a absolvoval během studia praxi, si může přijít na 40 až 60 tisíc korun měsíčně. Naopak absolventi technických oborů mívají mzdu přibližně 40 tisíc. K navýšení platů došlo i ve stavebnictví, kde mzda je v rozmezí od 35 do 40 tisíc. Nejhuř na tom však jsou zákaznické služby, kde je průměrný plat 23 tisíc. Dále samozřejmě závisí plat na lokalitě, kde práci absolvent shání. Všeobecně je známo, že nástupní plat v Praze na konkrétní pozici je větší než na té samé pozici v jiném kraji. K vyššímu nástupnímu platu se samozřejmě váže, že pokud absolvent bydlí v Praze, má i vyšší náklady na bydlení. Nicméně platí, že průměrný nástupní plat absolventa se pohybuje okolo 28 až 29 tisíc korun. Pokud však nebudeme patřit mezi ty šťastlivce a práci po ukončení školy si bohužel nenajdeme, nezbude nám nic jiného než se přihlásit na úřad práce. Podle statistiky Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) z února 2021 jsou z celkového počtu nezaměstnaných okolo 4 % absolventi nebo mladiství, konkrétně je to 13046 absolventů.²² V takovém případě se naše možnosti na koupi auta ztrácí a nastávají možnosti zúčastnit se rekvalifikačního kurzu, který úřad práce pořádá pro zvýšení šance při hledání zaměstnání.

2.2 Finanční plán

Po ukončení školy máme minimální rezervy, a proto po nástupu do práce je potřeba si tyto rezervy udělat. Odborníci doporučují udělat si likvidní rezervu ve výši tří až šesti měsíčních platů pro nečekané výdaje. Jakmile tuto rezervu máme udělanou, je na čase si udělat rozpočet, který jak můžeme vidět níže na obrázku, podle výzkumu Ministerstva financí České republiky (MFČR), si nedělá více jak polovina Čechů. Je potřeba si jasně stanovit náš příjem a naše výdaje. Rozdíl mezi tím totiž můžeme investovat. Potom, co si uděláme rozpočet a víme, jaké prostředky máme na investování, je na čase určit si cíl, popřípadě cíle, na které chceme šetřit. Samotný finanční plán je velmi jednoduchý a užitečný. Když se vydáme na nějaký výlet, také si většinou cestu naplánujeme, tak proč si nenaplánovat i vlastní finance?

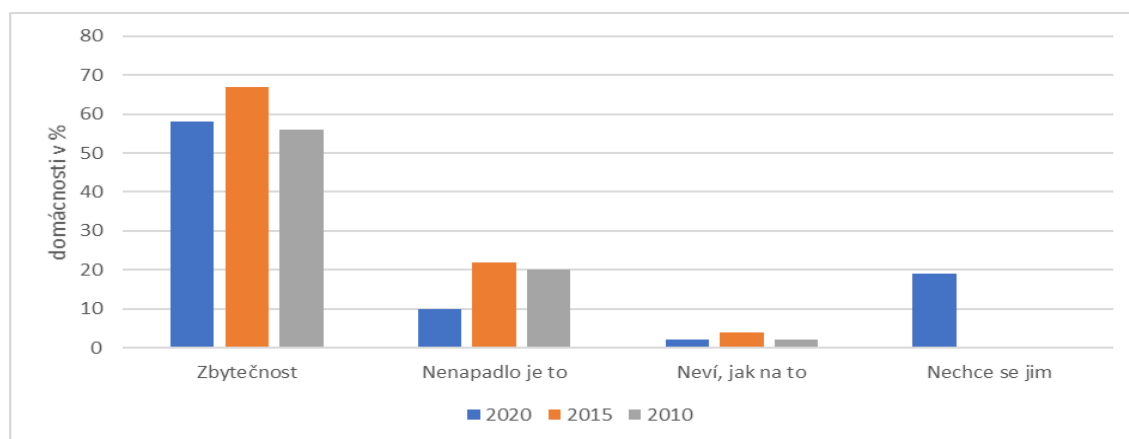
²¹ EDUroute. *Kolik si vyděláte v zaměstnání po studiu*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/kolik-si-vydelate-v-zamestnani-po-studiu?fbclid=IwAR0uNUB5ngTZMQpJ6hufptZWspkC07Q5DwQnGbDC9Al-Sr4Vt9mI3z8jc4cata.mpsv.cz/web/data/vizualizace15>

²² MPSV. *Měsíční nezaměstnanost*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.data.mpsv.cz/web/data/vizualizace15>

Obrázek 2: Kolik domácností si tvoří rozpočet²³

Na dalším obrázku můžeme vidět, že nejčastějším důvodem, proč si lidé nesestavují rozpočet, je zbytečnost. Zároveň oproti roku 2015 nebo 2010 můžeme v roce 2020 nově vidět, že 19 % z lidí, kteří si rozpočet nedělají, uvádí, že se jim rozpočet dělat nechce. Podle výsledků MFČR: „Rozpočet sestavuje 43 % domácností. Z nich 83 % ho vytváří pravidelně. Ti, kdo rozpočet nesestavují, jako důvod nejčastěji uvádějí zbytečnost a nepotřebnost. Zodpovědnější vzhledem k rozpočtu jsou spíše starší lidé a ženy. Rozpočet ve větší míře nesestavují vícečlenné domácnosti.“²⁴

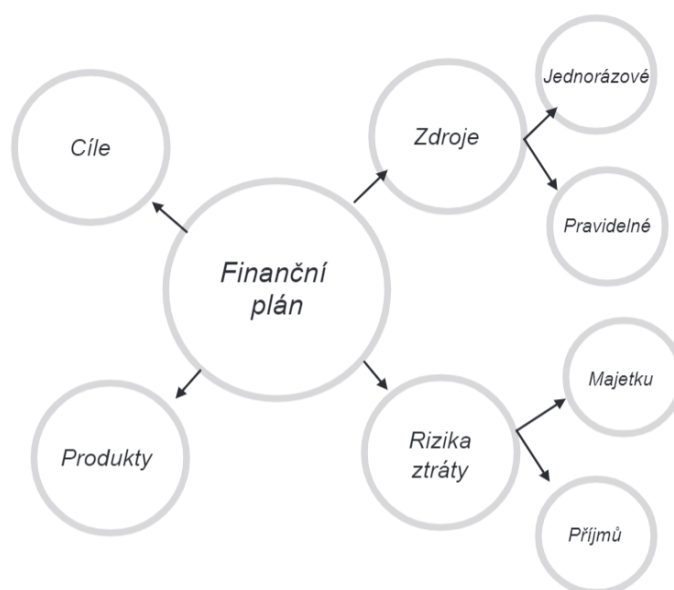
Obrázek 3: Důvody nestanovení rozpočtu²⁵

²³ MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.financniagramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni>

²⁴ Tamtéž

²⁵ Tamtéž

U finančního plánu je důležité si stanovit cíl a určit jaké máme prostředky na splnění cíle nebo cílů. Pokud se potřebujeme dostat z bodu A do bodu B a potřebujeme k tomu peníze, je nejlepší vytvořit si plán, v tomhle případě finanční plán, který máme graficky zobrazený na obrázku číslo 4. Tento plán by nás měl dovést k cíli s větší jistotou a rychleji než formou pokus omyl. Finanční plán nám má pomoci v tom, dosáhnout v určitém časovém horizontu cíle, na který nemáme v daném okamžiku peníze. Zároveň nás motivuje daný cíl neopustit. Díky finančnímu plánu přesně víme, proč daný produkt máme. „Když investujeme bez plánu a uložíme peníze pouze pro strýčka příhodu, nic nám nebude bránit peníze vybrat.“²⁶

Obrázek 4: Schéma finančního plánu²⁷

Syrový a Tyl uvádí doporučený postup, jak si finanční plán sestavit. I my se tímto postupem budeme řídit a v dalších kapitolách si stanovíme cíle, zjistíme zdroje a pokusíme se zajistit si rizika. „Při sestavování plánu doporučujeme postupovat v následujícím pořadí:

1. Cíle – co si budeme za peníze chtít pořídit;
2. Zdroje – kolik máme peněz, které bychom chtěli na splnění cílů použít;
3. Rizika – co nám hrozí a jak to pokrýt;
4. Přiřadit cílům zdroje – kolik peněz dáme na pojistky, kolik na studia a kolik na stáří.

O produktech doporučujeme se bavit, až v okamžiku, kdy víme:

²⁶ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. Osobní finance. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 15

²⁷ Tamtéž, s. 16

- *na co budeme peníze potřebovat,*
- *kdy je budeme potřebovat a*
- *kolik peněz budeme odkládat jednorázově nebo pravidelně)*²⁸

2.2.1 Finanční cíle

Pro náš finanční plán je důležité mít jasné stanovené cíle, ale s věkem se tyto cíle mohou měnit. Každý máme odlišné cíle, které ovlivňují naše rozhodnutí. Je jasné, že absolvent nebude mít stejné cíle jako rodina s dvěma dětmi. Tyto cíle je potom potřeba nejlépe písemně sepsat a zároveň si určit za jakou dobu chceme dané cíle splnit. Bohužel občas nejde splnit všechny naše cíle najednou, a proto při sepisování našich cílů je potřeba přiřadit i danou prioritu ke každému cíli, abychom zbytečně nepracovali na cíli, který pro nás není až tak důležitý.

Podle toho, kolik si určíme cílů, si musíme přiřadit i zdroje. Takže pokud budeme mít dva cíle, potřebujeme dva zdroje. Tyto cíle je dobré si zapsat ideálně do tabulky, díky které budeme mít lepší orientaci. Syrový a Tyl doporučují každému cíli přidat i požadované peníze.²⁹ Časem se situace může sice změnit, ale pokud si nepřidáme peníze, budeme nejspíš cíl neustále odkládat až do té doby, kdy bude cíl příliš blízko a příliš velký, že už nebude možné ho splnit nebo to bude velmi obtížné. Jak už jsme si uvedli výše, po nástupu do zaměstnání je důležité si udělat rezervy, proto v tabulce cílů máme stanovenou likvidní rezervu ve výši 70 000Kč. Dále předpokládáme, že po dostudování školy si budeme chtít nebo muset koupit automobil, a proto dalším cílem v naší tabulce je automobil. Zároveň ve vzorovém příkladě (viz Tabulka 1) počítáme s tím, že nám zůstanou volné finanční prostředky, abychom si mohli začít šetřit na důchod.

Tabulka 1: Přidělení peněz pro jednotlivé cíle

Cíle		
Co	Kdy	Kolik Kč
Likvidní rezerva	1 rok	70 000 Kč
Auto	3 roky	100 000 Kč
Důchod	40 let	2 mil. Kč

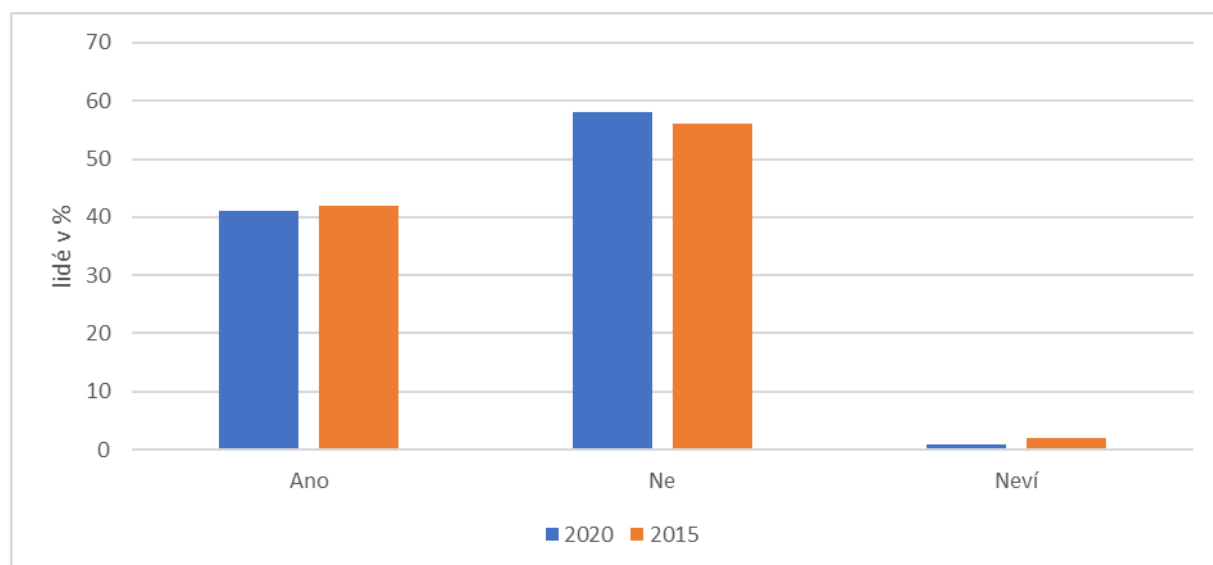
Zdroj: Vlastní zpracování

²⁸ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. Osobní finance. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 13

²⁹ Tamtéž s. 12

Velmi důležité je si dobře specifikovat, za jak dlouho chceme daného cíle dosáhnout. Pokud totiž chceme pouze likvidní rezervu, kterou můžeme kdykoliv vybrat, budeme hledat mezi spořicími účty nebo fondy peněžního trhu. Pokud však máme dlouhodobý cíl, například zlepšit si naši situaci v důchodu, budeme hledat mezi akciovými, dluhopisovými fondy, případně penzijním spořením.

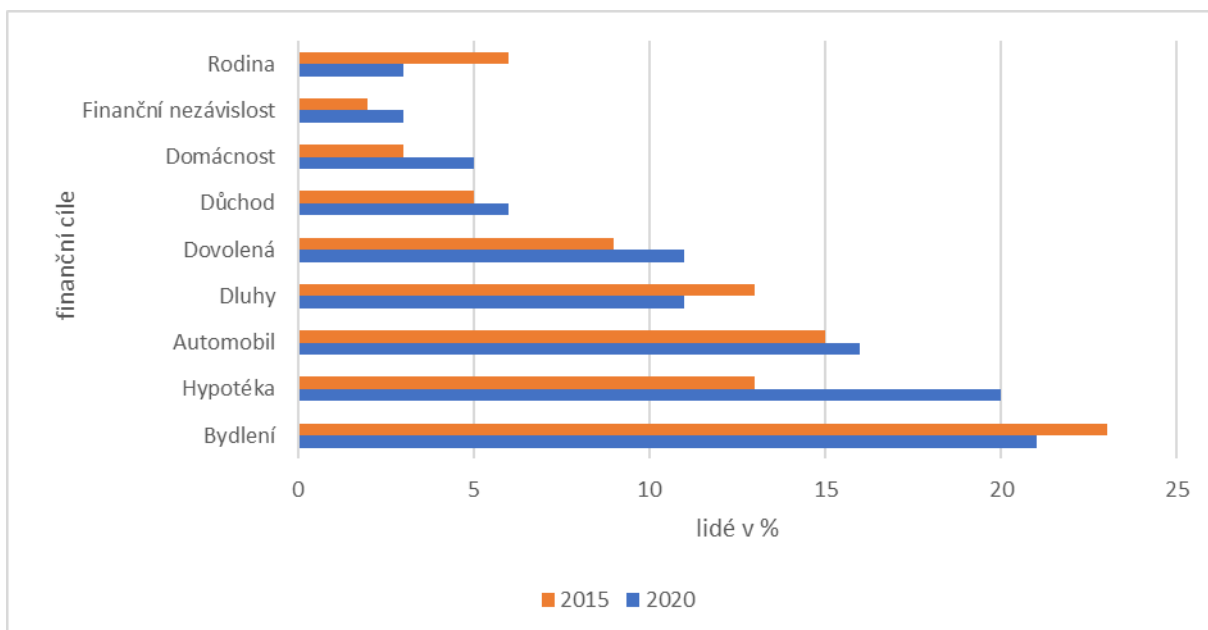
Na obrázku 5 můžeme vidět, že podle výzkumu ministerstva financí si v roce 2020 téměř 60 % lidí své cíle stále nestanovuje. Mezi lidmi, kteří si své cíle stanovují patří například lidé s VŠ vzděláním, vyššími příjmy, rodiny s dětmi. Naopak mezi lidmi, kteří si své cíle nestanovují patří lidé se základním vzděláním. Na dalším obrázku můžeme vidět, jaké cíle si lidé podle výzkumu stanovují nejvíc. Jasným vítězem bylo v roce 2015 i v roce 2020 bydlení, v těsném závěsu potom je placení hypotéky, které se od roku 2015 zvýšilo o 7 %. Pro dosažení svých cílů si lidé nejčastěji začali spořit, stanovili si finanční plán a snížili své výdaje.³⁰

Obrázek 5: Kolik lidí si stanovuje své cíle³¹

³⁰ MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.financniagramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni>

³¹ Tamtéž

Obrázek 6: Nejdůležitější finanční cíle³²

2.2.2 Zdroje

Tam, kam bude směřovat naše pozornost, tam vložíme i naši energii a tam se teprve můžou ukázat výsledky. V našem případě budeme směřovat pozornost a energii na ukládání vlastních peněz a na správné hospodaření s nimi. Existují dva typy zdrojů, a to současný majetek a budoucí majetek. Jako absolvent budeme brát, že žádný majetek momentálně nevlastníme, a proto jediné zdroje, které můžeme využít, jsou naše finanční zdroje ze zaměstnání. Proto, abychom věděli, kolik vlastně máme volných finančních prostředků, je potřeba porovnat naše měsíční příjmy s měsíčními výdaji. Díky této lehké matematické operaci zjistíme, kolik „volného cash flow“ máme na plnění svých cílů. V tabulce 2 si představíme analýzu příjmů absolventa, ve které budeme vycházet z průměrného platu absolventa a v tabulce 3 si představíme analýzu výdajů, které by student mohl po dostudování mít.

³² MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.financniagramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni>

Tabulka 2: Analýza příjmů absolventa

DRUH PŘÍJMU	CELKEM Kč
Zaměstnání (hrubý příjem)	29 000
Zaměstnání (čistý příjem)	23 780
Sociální příjmy	0
Nepravidelné příjmy	0
Pasivní příjmy	0
CELKEM	23 780

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 3: Analýza výdajů absolventa

DRUH VÝDAJE	CELKEM V KČ
Běžná spotřeba (jídlo, hygiena atd.)	3 000
Bydlení	7 000
Vzdělávání, zábava	3 000
Pojištění	0
Ostatní (likvidní rezerva)	5 000
CELKEM	18 000

Zdroj: Vlastní zpracování

V našem případě celkové výdaje u absolventa činí 18 000 Kč a celkové příjmy jsou 23 780 Kč, tudíž nám vznikne 5 780 Kč tzv. volného cash flow, které budeme moci využít na splnění finančních cílů.

V našem ukázkovém příkladě nám vychází výdaje na potřeby nižší, než jsou naše zdroje, avšak je důležité se zamyslet i nad tím, jak by se řešila situace, kdyby potřeby byly vyšší než zdroje. Co když potřeba auta na dojíždění do práce je okamžitá anebo výše nájmu bytu bude téměř stejně vysoká jako splátka hypotéky?

V případě, že náš nástup do nového zaměstnání limituje doprava a naše jediná šance, jak se do práce dostávat, je autem, nemůžeme čekat tři roky, než si na požadované auto našetříme. V takovém případě je potřeba zvážit možnost koupě auta na leasing nebo si vzít úvěr. Zároveň pokud se po ukončení školy nastěhujeme do bytu, kde pronájem je téměř stejně vysoký ne-li

vyšší než splátka hypotéky, je dobré se zamyslet, zda chceme platit nájem a odevzdávat tak své peníze někomu cizímu nebo investovat do svého vlastního bydlení.

2.2.3 Rizika a jejich zajištění

Dalším důležitým krokem, který je potřeba udělat abychom dosáhli svých cílů, je zajištění rizik. Plnění našich cílů stojí na našich zdrojích a právě rizika, nám mohou ohrozit finanční plán, proto je důležité mít zajištěn majetek a příjem. Zpravidla, pokud se jedná o drobné ztráty, zajistíme to likvidní rezervou, v případě velké ztráty je nejčastějším řešením zajištění pojistkami na nemovitost, úmrtí a jiné. V druhém případě jde o ztrátu našich příjmů ať už z důvodu nemoci, úrazu, úmrtí a jiné. Všechna tato rizika nám velmi ovlivňují naši finanční situaci. Nejedná se zde pouze o samotnou ztrátu, ale o následky, které daná ztráta může přinést. Rozhodneme-li se pořídit si byt na hypoteční úvěr anebo auto na leasing a ztratíme práci například kvůli úrazu, který bude následovat invaliditou, a toto riziko nebudeme mít zajištěné, znamená to pro nás, že danou věc musíme prodat, protože nebudeme mít na splátky.

Aby nám mohlo být vyplaceno pojistné, je potřeba si pojištění zařídit a řádně ho platit. *„Pojištění uzavíráme hlavně proto, abychom se nedostali do vážných problémů. Pojištění uzavíráme proto, abychom finančně nezkrachovali. Neuzavíráme ho proto, abychom měli dobrý pocit, že dostaneme pár korun, když už si to pojištění platíme.“*³³ Pojištění na drobné nehody nepotřebujeme, protože nás nedostanou do vážné finanční situace. Na tyto nehody bude výhodnější se zajistit likvidní rezervou. Syrový a Tyl³⁴ u pojistek doporučují:

- sjednávat pojištění majetku se spoluúčastí;
- u pojištění trvalých následků úrazu je „spoluúčastí“ plnění až od vyššího procenta;
- u pojištění pracovní neschopnosti je spoluúčastí karenční doba;
- nepojišťovat události, které mají malý finanční dopad.

³³ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. Osobní finance. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 38

³⁴ Tamtéž s. 39

2.2.4 Přiřazení zdrojů k cílům

Pokud už jsme ve fázi, kdy víme, co chceme, kdy to chceme, kolik peněz nás to bude stát a zároveň máme zjištěné naše zdroje, respektive příjem v našem případě. Potom posledním krokem našeho finančního plánu je přiřadit si naše zdroje k cílům, kterých chceme dosáhnout. Do tabulky 4 si na základě našich volných finančních zdrojů přiřadíme zdroje.

Tabulka 4: Přiřazení cílům zdroje

Cíle			Zdroje	
Co	Kdy	Kolik Kč	Jednorázově	Pravidelně
Likvidní rezerva	1 rok	70 000 Kč	10 000 Kč	5 000 Kč
Auto	3 roky	100 000 Kč	0 Kč	4 000 Kč
Důchod	40 let	2 mil. Kč	0 Kč	1 100 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

2.2.5 Finanční produkty

Momentálně máme určeno, na co budeme peníze potřebovat, to znamená, máme daný cíl/e. Zároveň jsme si určili, kdy daného cíle chceme dosáhnout a kolik budeme dávat měsíčně stranou, abychom daných cílů dosáhli. Až v téhle fázi je na řadě si vybrat správný produkt. Pokud máme jasně určený časový horizont cíle a víme, že se jedná o krátkodobý, popřípadě střednědobý nebo dlouhodobý cíl, tak z předchozího odstavce už víme, jaký fond, na jaký cíl využít. I v běžném životě si z pravidla koupíme věc za nějakým účelem a ne naopak, že bychom si koupili věc a až potom pro ni hledali využití. *„Je určitě lepší mít požadavky a k nim hledat produkt, než si koupit produkt kvůli nějakým výhodám a pak hledat, kde bychom ho upotřebili. Díky plánu máme představu, co by měl produkt splňovat, a tak hledáme takový, který splní naše představy.“*³⁵ Jednou z možností, jak vybrat správný produkt, je vybrat si na základě našich vlastních znalostí sami a poté si můžeme dané produkty zkusit porovnat na internetu. Takové srovnání je k dispozici například na stránce mesec.cz, kde pomocí srovnávače můžeme vybrat lepší produkt, případně se můžeme z diskuse dozvědět i zkušenosti z praxe ostatních. Pokud ale nemáme dostatečné znalosti na to rozhodnout se sami, tak stojí za zvážení nechat si poradit od profesionála. V následující tabulce si na základě předchozích poznatků přiřadíme produkty.

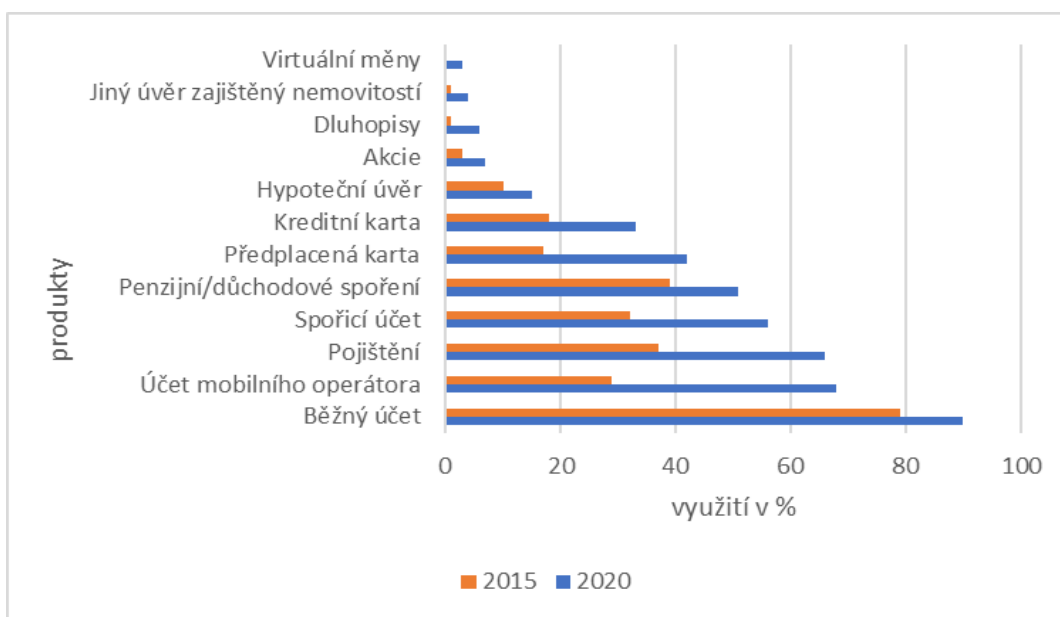
³⁵ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. Osobní finance. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 14

Tabulka 5: Přiřazení produktů k cílům

Cíle			Zdroje		Produkt
Co	Kdy	Kolik Kč	Jednorázově	Pravidelně	
Likvidní rezerva	1 rok	70 000	10 000 Kč	5 000 Kč	Spořicí účet
Auto	3 roky	100 000	0 Kč	3 000 Kč	Peněžní trhy
Důchod	40 let	2 mil.	0 Kč	1 100 Kč	Penzijní spoření

Zdroj: Vlastní zpracování

Výzkum MFČR ukázal, že znalost o tom, jaké máme finanční produkty, je u naší populace na dobré úrovni, avšak jejich využívání, jak můžeme vidět na obrázku níže, je pouze z malé části. Za posledních deset let došlo ke zvýšení využívání u všech finančních produktů. V roce 2020 vlastní běžný účet 90 % obyvatel a téměř o polovinu se zvýšilo využívání pojištění. „U využívání finančních produktů jsou rozdíly především v závislosti vzdělání a výši příjmu. Lidé s vyššími finančními znalostmi a s vyšší ekonomickou zodpovědností častěji využívají běžný i spořicí účet a pojištění.“³⁶

Obrázek 7: Využívání produktů³⁷

³⁶ MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.financniagramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni>

³⁷ Tamtéž

2.2.6 Co nám hrozí bez finančního plánu

Finanční plán nám pomůže před dluhovou pastí. *„Dluhová past znamená, že čerpáme úvěry, ale jejich splácení nás dále zatěžuje a naši finanční situaci zhoršuje. Proto nejsme schopni si na nic našetřit, a tak si půjčujeme další peníze. Nebo si dokonce půjčujeme na splátky jiných úvěrů. Před dluhovou pastí nám pomůže finanční plán, protože ten hlídá základní rizika. Díky plánu máme:*

- *likvidní rezervu a*
- *zajištění majetku a příjmů.*“³⁸

Mít finanční plán je jedna věc, ale také musíme mít zajištěná i rizika. Zároveň je velmi důležité si pamatovat, že nepojišťujeme úplně všechno, ale pouze ta hlavní rizika. Hlavními riziky je zpravidla úmrtí nebo invalidita. Naopak rizika, kterým je lepší se vyhnout je například pojištění drobných úrazů, pojištění pobytu v nemocnici a další. Pokud budeme chtít zajistit náš příjem, měli bychom volit takové částky, které nám pokryjí naše závazky a výdaje. *„Potřeba zajišťování s věkem klesá. Proto volte klesající pojistné částky. Kupujete si tak přesně to, co potřebujete a neplatíte za to zbytečně moc peněz.*“³⁹

³⁸ SYROVÝ, Petr. TYL, Tomáš. Osobní finance. Praha: GRADA Publishing, 2020, s. 17

³⁹ Tamtéž s. 53

3 Možnosti zvýšení šancí na zaměstnání

Absolventi často patří do rizikové skupiny na trhu práce a jejich uplatnění ovlivňuje mnoho faktorů. Mít úspěšně ukončené vysokoškolské vzdělání je určitě dobrým začátkem, ale zdaleka to není to jediné, na čem při hledání svého budoucího zaměstnání záleží. Velkou váhu má připravenost a praxe studentů. Zároveň studentům, kteří během svého studia nezískali žádnou praxi, často chybí i návyky z pracovního prostředí. Po ukončení studia pro část studentů nastává velmi důležitá etapa života, a to již zmiňované nalezení si vhodného zaměstnání. To, jak si absolvent zvládne či nezvládne najít zaměstnání, může mít obrovský vliv na jeho budoucí život. Proto je velmi důležité, aby absolventi měli zkušenosti a znalosti, ideálně ještě před ukončením svého studia.

„Každý, kdo se přestane učit, je starý, ať mu je 20 nebo 80. Každý, kdo se stále učí, zůstává mladý. Je nejlepší v životě zůstat mladý.“

Henry Ford

Po absolvování školy zpravidla vzdělávání nekončí ba naopak, právě po ukončení navazujeme na naše znalosti a ať už v budoucím zaměstnání, ale i v životě celkově se učíme neustále. V této kapitole se budeme zabývat možnostmi, které student má, a které by mohly nebo měly usnadnit studentovi si po dostudování najít práci. Existuje mnoho možností, a proto si kvůli rozsahu bakalářské práce, rozebereme pouze ty zásadní.

3.1 Faktory úspěšnosti uchazečů o zaměstnání

Nedá se jednoznačně určit, které vlastnosti by měl uchazeč mít, aby danou pozici získal, protože každá pozice je jiná, a proto obnáší i jiné nároky. Důležité je si uvědomit, že nezáleží na samotném vzdělání, ale na kombinaci vlastností uchazeče se svými znalostmi. *„Na základě vyjádření personálních agentur lze definovat tři hlavní pilíře, na kterých je výběr pracovníků založen:*

- *absolvované vzdělání;*
- *odborné znalosti a dovednosti;*
- *osobní charakteristiky.*“⁴⁰

⁴⁰ NPI. *Faktory úspěšnosti uchazečů*. [online]. 2009 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-2-09/Faktory-uspesnosti-uchazecu-o-zamestnani/26>

Podle průzkumu portálu infoabsolvent.cz v hodně případech při výběru zaměstnance bývá základním kritériem vzdělání. Čím dál tím víc ale platí, že vzdělání není až tak důležité jako právě praxe a dovednosti získané z ní. To, jak významnou roli praxe hraje, záleží na dané pozici, na kterou bychom se hlásili. Zároveň do jisté míry může drobné nedostatky nahradit motivace a chuť se učit. Další, podle čeho se zaměstnavatel může rozhodnout, je znalost cizích jazyků. Kromě výše zmíněných kritérií, velmi záleží i na celkovém dojmu. Pokud chceme dosáhnout dobrého celkového dojmu, je důležité mít dobré komunikační schopnosti, díky kterým se dokážeme zaměstnavateli tzv. „prodat“.

3.2 Životopis

Důležitým faktorem při hledání pracovní pozice je určitě mít kvalitní životopis, proto je důležité dát si na jeho tvorbě záležet. Na některé pracovní pozice se někdy hlásí i stovky kandidátů a je potřeba, aby náš životopis mezi ostatními zazářil a personalistu zaujal. První pohled na náš životopis musí ukázat, že jsme si s životopisem dali úsilí a strávili nad ním čas. Ne nadarmo se říká, že v jednoduchosti je krása, a že méně je někdy více. V životopise bychom se tím měli řídit. Žádný specialista nemá čas na to, číst si dvoustránkový nic neříkající životopis. Způsob, jakým napíšeme náš životopis, se prezentujeme, aniž by nás již ve firmě viděli, zároveň může vypovědět i o některých našich vlastnostech. Zajímavé a užitečné rady, jak napsat správně svůj životopis, najdeme na webových stránkách i v odborných knihách.

3.3 Finanční sebevzdělávání

Prvním krokem, jak můžeme zvýšit naše šance po ukončení, ale i v průběhu studia na vysoké škole, je se ve svém volném čase vzdělávat například pomocí internetu a webových stránek, čtení knížek, poslouchání podcastů nebo absolvování kurzů.

V následující části si popíšeme vzdělávací weby a blíže si vysvětlíme jejich programy na podporu zvýšení finanční gramotnosti. Finanční vzdělávání nás bude z počátku stát část našeho volného času, ale z vědomostí, které získáme v budoucnosti, jistě budeme profitovat. Tyto vědomosti zároveň využijeme po zbytek života a budeme moct spravovat své vlastní finance efektivněji.

3.3.1 Finanční vzdělávání

Tato vzdělávací webová stránka financnivzdelavani.cz vznikla v roce 2008 na základě iniciativy České bankovní asociace. Partnery tohoto projektu jsou různá společenství, některé

z nich jsou například Asociace finančních zprostředkovatelů (AFIZ), Asociace pro kapitálový trh (AKAT), Česká asociace pojišťoven (ČAP) a další. Bývalý prezident České bankovní asociace Jiří Kunert prohlásil že, „*Tato vzdělávací stránka určená široké veřejnosti má populární charakter. Je skromným, ale potřebným příspěvkem spotřebitelům, kteří mají zájem se informovat o finančních pojmech a produktech. Právě vzdělání klientů spolu s fungujícím tržním prostředím představuje totiž nejvyšší záruku ochrany spotřebitelů.*“⁴¹

Cílem tohoto projektu je dát veřejnosti srozumitelnější pohled na bankovníctví a fungování finančního trhu. Tyto jednodušší informace slouží veřejnosti k lepší orientaci ve světě financí. Stránky jsou vhodné pro každého, kdo se snaží si poradit s problémy, které souvisí s financemi.

Veškeré informace, které se na webové stránce dozvíme, jsou čistě informační a vzdělávací a i přesto, že na stránkách nenajdeme úplně všechno, jsou stavěny tak, aby s postupem času mohl být obsah aktualizován a doplněn o nové informace.

3.3.2 Česká národní banka (ČNB)

Další velmi důležitou stránkou, kde můžeme rozšířit naše znalosti, je stránka České národní banky, která je centrální bankou České republiky. Ještě, než se podíváme konkrétně na ČNB, povíme si něco málo z historie předtím, než ČNB vznikla. Se vznikem peněz přišla i nová slova jako inflace, devalvace a jiné. V tuto chvíli nastává řešení bezpečnějšího uložení peněz, než je doma v šuplíku, a to uložení do banky. Proto, abychom bance svěřili naše peníze, je potřeba, aby se jí dalo věřit a aby nám byla dobrým partnerem, ale ne vždy tomu tak je, a proto můžeme narazit na mnohá pokušení. Proto se rozpoutala diskuse mezi národohospodáři o potřebě svěřením správy měny silné, samostatné a autonomní instituci. Přesně z tohoto důvodu v roce 1926 vznikla v Československu centrální banka, která měla za úkol dohlížet na správné fungování finančního trhu. Od doby vzniku centrální banky se změnil několikrát její název až po její současný název ČNB, který vznikl v roce 1993.

ČNB má vlastní podcast, ze kterého se můžeme dozvědět spoustu zajímavých informací a novinek ze světa finančního trhu, s tím úzce souvisí ČNBvlog, kde si můžeme pustit rozhovory se členy ČNB, ale i jinými odborníky. Pokud jsme spíše fanoušci čtení, je tu sekce ČNBblog, kde si můžeme přečíst spoustu zajímavých článků s postřehy o vývoji ekonomiky a

⁴¹ Mesec.cz. *Finanční asociace spouští vzdělávací web*. [online]. 2008 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/financni-asociace-spousti-vzdelavaci-web/>

finančního systému od členů bankovní rady, ale i dalších odborníků ČNB. Kromě zajímavých článků najdeme na stránkách i spoustu projektů, s kterými se snaží ČNB seznámit veřejnost například s historií naší měny-viz expozice ČNB Lidé a peníze. ČNB má také vlastní aplikaci s názvem České peníze, která nám umožňuje prohlížení českých bankovek a mincí a jejich ochranné prvky. Zároveň se snaží zajistit finanční a ekonomickou gramotnost, a proto je součástí Národní strategie pro finanční vzdělávání, kde se snaží finančně vzdělávat děti na základní a střední škole, ale i dospělí. Mezi aktivity, které ČNB podporuje, patří ekonomická olympiáda, experti do škol nebo esej na téma finanční gramotnost pro studenty středních škol. Dalším velmi zajímavým a pro nás určitě důležitým projektem, je projekt s názvem peníze na útěku. Na stránkách www.penizenauteku.cz nám ČNB pomůže například s tvorbou rozpočtu. Šablona na těchto stránkách vesměs koresponduje s naší tabulkou, kterou jsme si vytvořili výše. V šabloně je potřeba si určit pravidelné měsíční výdaje (nájem, elektřina, pojištění, internet, mobil), proměnlivé měsíční výdaje (potravin, benzín, zábava, kosmetika), a poté si připravit fondy na známé věci (revize kotle, dovolená, Vánoce, výročí), fondy na neznámé věci (rozbitá pračka, oblečení, a odkládání peněz na rezervu - likvidní rezerva). Po vytvoření rozpočtu je možnost kvízu, který se dělí na tři úrovně: začátečníka, pokročilého a experta. Je vždy potřeba začít od nejnižší úrovně a až na základě našich znalostí se můžeme posouvat na úroveň vyšší. V základní úrovni si ověříme znalost základních pojmů, jako například: Co je cenou za poskytnutí úvěru, zda je havarijní pojištění povinné, společný majetek manželů atd. V pokročilé úrovni se můžeme těšit na otázky typu: Co znamená RPSN, co je cílem předmanželské smlouvy, kdo má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince a další. Po zvládnutí této úrovně můžeme přejít na poslední, nejvyšší úroveň, kde narazíme na otázky typu, jaké jsou nevýhody leasingu, co se může stát, když nebudete splácet náš dluh, co je potřeba posoudit před investováním a další. Pokud se nám v některé úrovni stane, že máme špatnou odpověď, přiřadí se nám k ní automaticky odkaz na sekci, ve které jsme chybovali, abychom si jí mohli dostudovat. Kromě kvízů na stránce najdeme i vyhledávání finančních subjektů, kde si můžeme ověřit jejich důvěryhodnost. Zároveň, pokud si nejsme jistí významem nějakého slova týkající se financí, najdeme zde i slovníček pojmů, který nám s tím pomůže. Poslední, co na stránce můžeme najít, je finanční desatero, kde se dozvíme vše předtím, než začneme s bankou nebo finančním poradcem cokoli řešit.

Proč nám ČNB poradí lépe než někdo jiný? Základem je to, že ČNB nic neprodává, a proto nám můžou na rovinu říct, co se vyplatí a co ne. Je to banka všech bank, a proto nikdo

finančnímu trhu nerozumí lépe jak oni. V neposlední řadě jim záleží na našich financích, protože osobní a rodinné finance určují kondici celého státu.

3.3.3 Den finanční gramotnosti

Tento projekt s názvem Den finanční gramotnosti založila v roce 2011 finančně-poradenská společnost Partners na základě nízké finanční znalosti obyvatel České republiky. „*Pouze 52 % lidí v Česku rozumí penězům. Proto se od roku 2011 usilovně snažíme lidem rozšířit finanční obzory. Jak věci správně naplánovat, udržet si ve vyšším věku životní standard nebo se umět poprat s následky nepříjemných událostí, jako je dlouhodobá nemoc či rozvod.*“⁴²

Veškeré projekty a školení, které tato společnost nabízí, jsou zdarma, a proto si každý, kdo má zájem rozšířit si své finanční obzory, může toto školení objednat pár kliky na jejich webových stránkách. Jejich semináře jsou kombinací teorie s praxí a na stránkách denfinancnigramotnosti.cz můžeme najít spoustu zajímavých článků a také si tam můžeme vyzkoušet naše znalosti.

Tento projekt je zaměřený opravdu na každého. Lektori chodí na základní, střední i na vysoké školy. Dále je možnost pozvat si lektora do firmy, do rodiny, případně i lidé v penzi se mohou vzdělávat za pomoci tohoto projektu. Být finančně gramotný přináší spoustu výhod. Jednou z výhod je, že máme své peníze pod kontrolou. Zároveň dokážeme zhodnocovat svoje úspory, odhalit neférové jednání. Můžeme se připravit na nečekané situace a nejdůležitější je, že dokážeme ochránit a zabezpečit sebe a svou rodinu. Tohoto projektu se účastní 150 lektorů, kterým se již od roku 2011 podařilo zlepšit znalost u 38249 lidí. Lektori působí po celé České republice, konkrétně ve 112 městech a od vzniku projektu již zvládli udělat 2996 seminářů.

3.3.4 Centrum finanční gramotnosti

Posláním této společnosti je ukázat lidem, že spravování financí není vždy tak náročné a nudné, a proto nepořádají pouze přednášky, ale právě workshopy. Cílem Centra finanční gramotnosti je zvýšení finanční gramotnosti v České republice, aby lidé zbytečně nepřicházeli o peníze. „*Věřím, že bez další námahy mohou být lidé bohatší. Jenom tím, že budou lépe spravovat svoje finance.*“⁴³ Cílovou skupinou této společnosti jsou všechny skupiny počínaje základní školou, přes firmy až po širokou veřejnost. Workshopy a přednášky jsou zaměřené

⁴² Partners. *O projektu*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.denfinancnigramotnosti>, 2020

⁴³ Cegig. *Co nás pohání*. [online]. 2015 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.cefig.cz/kdo-jsme>

na osvojení si základních znalostí ze světa financí. Tyto kurzy jsou vždy úměrně upravené podle školené skupiny, například u dětí používají více obrázků nebo je vzdělávají pomocí her a u dospělých používají spíše grafy a příklady z praxe.

3.3.5 Podnikavost.cz

Tento projekt realizuje společnost Yourchance a kromě projektu podnikavost má ještě dva zajímavé projekty a těmi jsou Finanční gramotnost do škol a desková hra Uroboros. *„Posláním portálu Podnikavost.cz je být rozcestníkem v oblasti rozvoje podnikavosti jako klíčové kompetence pro život a osobní prosperitu.“*⁴⁴ Tento projekt se snaží naučit lidi využívat příležitosti a dál z nich vytvářet hodnoty, člověk by si měl díky tomuto projektu uvědomit, že existují souvislosti a možnosti využít nápady v praxi ať už v osobních, společenských a profesních činnostech. Účastníci tohoto projektu by si měli osvojit znalosti v ekonomii, porozumět výzvám, jimž čelí zaměstnavatel a mít ponětí o sociálních a ekonomických příležitostech. Také by si měli uvědomovat vlastní silné a slabé stránky.

Hlavním cílem je rozvoj tzv. „podnikavých“ kompetencí pomocí různých metod. Jednou z metod je využití výukových materiálů. Dále je možnost využití vzdělávacích videí, knih, her, projektové výuky a na závěr praktická zkušenost žáků s podnikatelskými principy. Projekt se zároveň snaží propojovat firmy, organizace a školy, aby studenti ze škol měli možnost získat praxi.

3.3.6 FinGr play

Tento projekt založila společnost ABC finančního vzdělávání. Tato firma se už od roku 2011 věnuje finančnímu vzdělávání, a to obzvlášť ve škole. *„Naším cílem v tomto projektu je umožnit se zábavně finančně vzdělat opravdu každému. Tím zvyšovat finanční stabilitu a sílu českých rodin. Proto je on-line hra zdarma a snadno dostupná každému nejen k hraní, ale také k šíření či využití ve výuce.“*⁴⁵ Tým lidí, který tento herní portál založili, je zastáncem názoru, že kdyby se v dostatečné míře a včas dostalo finanční vzdělávání, mohlo teď být daleko méně případů exekucí a dražeb majetků.

Hra nás má provést finančním životem české rodiny, respektive dostaneme rodinu, kterou máme provést různými nástrahami, které v životě můžou nastat a dovést ji k finanční

⁴⁴ Yourchance. *O nás*. [online]. 2018 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.podnikavost.cz/o-nas/>

⁴⁵ Fingrplay.cz. *O nás*. [online]. 2012 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.fingrplay.cz/cs/info>

nezávislosti. Celkově má hra deset kol a každé kolo znamená 3 roky svěřené rodiny. Na začátku budeme vycházet ze zvolené výchozí situace a naším úkolem je zajistit cíle a prostředky pro splnění cílů. Každé z kol má čtyři fáze: finanční transakce, událost, vývoj trhů, výplata a vyhodnocení kola. Hra začíná ve věku třiceti let a končí ve věku 60, kdy dojde k vyhodnocení splnění cílů rodiny, kterou jsme provázeli.

3.4 Stáž nebo brigáda během studia

Dalším způsobem, jak získat výhodu při hledání práce po ukončení vysoké školy, je udělat „něco navíc“. Ať se jedná o účasti na Erasmu, dobrovolnictví, brigáda ideálně v oboru, ve kterém chceme po škole pokračovat, anebo nástup na stáž, je vnímán jako velká výhoda oproti studentům, kteří tyto zkušenosti nemají.

3.4.1 Erasmus

Pokud jsme stále studenty vysoké školy, máme obrovskou příležitost, jak zlepšit naše dovednosti a získat vzácné zkušenosti, a to právě díky programu, který vysoké školy nabízí. Máme dva typy Erasmu/stáže, a to studijní pobyt nebo praktickou stáž. Ve studijním pobytu, jak už můžeme slyšet z názvu, se jedná o studium na partnerské univerzitě v zahraničí. Toto studium bývá v délce od 3 do 12 měsíců a výběrového řízení do programu se může zúčastnit každý student. Jedinou podmínkou, aby student mohl do zahraničí odjet, je mít ukončený svůj první rok na své univerzitě, a tudíž byl zapsán v druhém ročníku. Zároveň je obrovskou výhodou, že většina předmětů vystudovaná v zahraničí je po návratu na domácí univerzitu uznána, a proto můžeme plynule pokračovat ve studiu. Druhou možností je tedy praktická stáž, ve které se jedná o stáž, která probíhá přímo v podniku anebo školícím/výzkumném středisku. Doba této stáže je většinou v rozmezí od 2 do 12 měsíců. Rozdíl, oproti studijnímu pobytu, je v tom, že na stáž můžeme vyjet už v první ročníku našeho studia. Bát se nemusíme ani o peníze, protože celý zahraniční pobyt je podpořen stipendiem, které činí v průměru 450 EUR na každý měsíc pobytu.

3.4.2 AIESEC.cz

AIESEC je největší nezisková organizace řízená studenty, která slouží k rozvoji mladých lidí za pomoci stáží nebo jiných projektů v mezinárodním prostředí. Díky těmto projektům studenti mohou poznat jinou kulturu, nové lidi a pracovat na svém seberozvoji. Zúčastnit se můžeme například programu Global volunteer nebo Global talent, přičemž Global volunteer

je dobrovolnická stáž v zahraničí, která nám dá možnost poznat zahraniční kulturu, lidi a jejich zvyky. Tento program nabízí například v Bulharsku, Řecku, Portugalsko a spoustu jiných zemí. Global talent je profesní stáž, která nám dá možnost osobního rozvoje společně se zvyšováním svých kariérních možností, kde máme na výběr z těchto možností: backend developer, business development, social media marketing a spousty dalších.

A jak celý proces funguje? Na stránkách aiesec.cz stačí vyplnit přihlašovací formulář a poté svůj profil. Po vyplnění těchto údajů nás bude kontaktovat člen AIESEC a poví nám více informací o procesu a stáži jako takové. Potom už záleží čistě na nás, který projekt nás zaujal nejvíce. Posledním krokem je výběrový proces, kdy nás organizace připraví co nejlépe na stáž a podá nám veškeré potřebné informace týkající se naší stáže. Po ukončení procesu můžeme vyrazit na stáž. Pokud máme obavy, že to samy nezvládneme nebo, že kdyby se náhodou něco pokazilo, nebudeme si vědět rady, nemusíme věšet hlavu, protože AIESEC je s námi po celou dobu v kontaktu.

3.4.3 Mladiinfo.cz

Tento spolek vznikl za účelem podpory mladých lidí, aby využili své schopnosti a nebáli se vycestovat do zahraničí ať už za účelem studia, stáže nebo na Erasmus. Tato webová stránka přináší souhrnné a nestranné informace o nabídkách studia, stáží, vzdělávání, cestování a další. Na stránkách se dozvíme tipy na dobrovolnictví, které odkazují na organizace jako je například ADRA, Člověk v tísni a jiné. Dále se tam můžeme dozvědět velmi zajímavé informace o stážích v ČR i v zahraničí. Kromě stáží tahle stránka dál radí, jak si najít práci nebo brigádu v zahraničí abychom zlepšili náš životopis. Na stránkách také najdeme tipy na další vzdělávání aneb školou to zdaleka nekončí. V této sekci najdeme odkazy na zajímavé workshopy, školení, konference, naučná videa atd.

3.5 Rozvoj osobních charakteristik

V předchozích kapitolách jsme se dozvěděli, jak zvýšit naši finanční gramotnost, jak důležité je mít správně napsaný životopis, a že i zábavnou formou, jako je stáž nebo Erasmus, můžeme zvýšit naše šance na zaměstnání. V této kapitole se budeme věnovat sebevzdělávání, a to konkrétně rozvoji našich osobních charakteristik, díky kterým se nám může zvýšit sebevědomí a třeba i lépe obstojíme při hledání práce.

V dnešní době plně technologie, je **čtení** málo využívané i přesto, že zapůjčení knížek ale i jiné alternativy čtení jsou dnes lehce dostupné. Čtení kvalitní literatury, časopisů nebo i

článků na internetu nás obohatí. Knihy bezesporu zlepšují funkci mozku. Každý z nás si jistě vzpomene, že při čtení zapojíme v mozku i svou fantazii, díky které si tvoříme vlastní příběh a tento příběh má různorodé situace, do kterých se jako čtenáři musíme vžít. Díky čtení také můžeme rozvíjet naše myšlenky a rozšířit naši emoční stránku, díky které potom můžeme získat lepší společenské postavení. Čím více čteme, tím více se dozvídáme nových informací a slov, díky kterým rozšíříme naši slovní zásobu. Při hledání zaměstnání je komunikace určitě důležitým faktorem k přijetí. Všeobecně platí, že čím více víme a čím více získáme informací během našeho života, tím lépe budeme reagovat na případné výzvy, které nás v životě můžou potkat. Každý z nás má rád něco jiného, zajímá se o něco jiného, ale v dnešní době určitě nebude problém si najít ten druh knížky, který by bavil konkrétně nás samotné.

Znalost **cizích jazyků** je dalším důležitým faktorem, ke kterému zaměstnavatelé určitě přihlížejí. Kromě toho, že se nám cizí jazyky můžou hodit do zaměstnání, mělo by být i v našem zájmu se cizí jazyk naučit. Není nad to, poznat jinou kulturu a zažít skvělé zážitky v zahraničí, pokud však nemáme znalost cizího jazyka, dost nás to může limitovat. Stejně tak jako čtení tak i studium, například cizího jazyka, stimuluje mozek a zlepšuje paměť. Odjezd do zahraničí, ať už na stáž, Erasmus nebo pracovní určitě není jedinou možností, jak se cizí jazyk naučit. Ne každý z nás má odvalu nebo šanci do zahraničí odjet, a proto existuje i řada alternativních možností, jak se cizí jazyk naučit. Jako jsou například bezplatné aplikace, které si každý z nás může stáhnout do mobilu, v knihkupectví sežneme spousty knih pro samouky a v neposlední řadě existuje řada kurzů, ať už online nebo s lektorem, které nás cizí jazyk naučí.

Existují pozice, které vyžadují speciální zaškolení či jistou mírou kvalifikace. Pokud tuto kvalifikaci nemáme, rozhodně se nám snižuje naše šance na zaměstnání, a proto je v mnoha případech dobré tuto kvalifikaci získat případně rozšířit. Dosáhnout toho můžeme za pomoci **rekvalifikačních kurzů**. Nabízí se nám dvě možnosti, jak můžeme rekvalifikační kurz absolvovat. V případě, že jsme zapsaní na úřadu práce, můžeme se zúčastnit rekvalifikačního kurzu, který nám úřad práce nabídne. Druhou možností, jak takový kurz absolvovat je, že si ho najdeme sami. Úřad práce v minulosti financoval rekvalifikační kurzy v oblasti IT, svařování, ekonomiky včetně účetnictví, elektra, logistiky a jistě spoustu dalších. Pokud se rozhodneme jít vlastní cestou a najít si rekvalifikační kurz sami, možnosti jsou takřka neomezené. Na výběr je například z oblastí daně a účetnictví, manažerské kurzy, personalistika, jazykové kurzy, marketing a obchod a spoustu dalších. Stačí si jen vybrat.

V neposlední řadě, co by nám jistě mohlo pomoci při hledání práce, ale i v životě samotném, je **osobní rozvoj**. To můžeme za pomoci **webinářů, workshopů, rozhovorů, diskusí, kurzů** nebo již výše zmiňovaných **knih**. Mezi známé a velmi oblíbené knihy o osobním rozvoji je například kniha Jak získávat přátele a působit na lidi od Dale Carnegieho nebo Myšlením k bohatství od Napoleona Hilla. Pro ty z nás, kdo „nemá čas“ na čtení je tu i alternativa, a to **audioknihy**, které můžeme poslouchat ať, už jsme kdekoliv.

Jestliže chceme žít naplno a život prožít co nejlépe, musíme na sobě pracovat. Osobní rozvoj je samo o sobě dost široké téma a každý se jistě chceme rozvíjet v něčem malinko jiném, ale obecně se dá říct, že osobní rozvoj znamená osobně růst a učit se novým věcem. Díky vlastnostem, které během osobního rozvoje získáme, bychom měli být spokojenější a šťastnější, měli bychom se posunout dopředu a v mnoha oblastech se zlepšit, a to nejdůležitější, být spokojený sám se sebou. Osobní rozvoj nás učí žít přítomností, protože co můžeme udělat dnes, neodkládejme na zítra. Díky osobnímu rozvoji se můžeme dostat do hloubky sami sebe a najít odpovědi na různé otázky.

4. Shrnutí a vlastní doporučení

V zájmu každého z nás by mělo být zajištění dobré budoucnosti. Abychom toho dosáhli, je potřeba proto něco udělat. Základem dobrého hospodaření s vlastními penězi je být finančně gramotný. Ne každý má tyto základy ze školy nebo z rodiny, avšak v naší práci jsme si ukázali, že existuje mnoho možností, jak tyto znalosti získat. Dalším krokem v řízení našich financí by mělo být stanovení si našich potřeb a možností, přičemž jsme si v naší práci vysvětlili, že každý má potřeby a možnosti jiné. Pokud se nacházíme ve fázi života, kdy ještě nemáme vytvořenou finanční rezervu, doporučujeme se na to zaměřit co nejdříve. Zkrotit naše utrácení a tím pádem získat nějaké volné finanční prostředky nám může pomoci rozpočet. Díky tomu, že si povedeme rozpočet, můžeme odhalit, kam nám peníze zbytečně mizí a využít tyto peníze jinak a efektivněji. Pokud se dostaneme nebo jsme ve fázi, kdy naše zdroje jsou vyšší než naše potřeby, tudíž nám zbývají volné finanční prostředky, je na čase přemýšlet, jak je zhodnotit. V našem případě doporučujeme investovat nebo spořit. Možností, jak zúročit naše peníze je mnoho, ale pouhé uložení peněz na běžný účet mezi ně nespadá. Jak jsme již popsali ve své práci, čím dřív si tyto návyky, jak správně zacházet s penězi osvojíme, tím lepších výsledků můžeme v budoucnu dosáhnout.

Určitě nedoporučujeme lidem, kteří investování nerozumí, aby se do toho pouštěli sami. Není ostudou obrátit na investičního poradce, který je na tyto věci řádně vyškolený. Otázkou je, jak najít správného poradce, protože názor od názoru se u každého poradce liší, proto si myslím, že není od věci poslechnout si názor od více poradců, a na základě získaných informací se potom rozhodnout.

Ať už se rozhodneme jakkoliv, je určitě dobré znát a řídit se těmito investičními zásadami:

Řiďte se rozumem, a ne emocemi: Jeden z důvodů, proč se investoři dělí na konzervativní a agresivní, je právě z důvodu výkyvů investic. Lidé, kteří nejsou odolní vůči stresu a lehce zpanikaří, by se mohli nechat unést a své investice prodat nebo nakoupit v nevhodnou dobu.

Dlouhodobost: Je důležité mít na paměti, že investice jsou běh na dlouho trať, proto se nesmíme nechat rozhodit denními výkyvy investic. Pokud se dostaneme do fáze, kdy chceme všeho nechat, je dobré si vzpomenout na náš cíl, kterého chceme dosáhnout.

Neinvestujte do něčeho, čemu nerozumíte: Předtím, než se rozhodneme do něčeho investovat, je určitě důležité zjistit si co nejvíce informací a daném produktu. Pokud si ale stejně nevíme rady, můžeme se obrátit na investiční profesionály.

Diverzifikace: Není rozumné se spoléhat pouze na jeden druh aktiva, a proto je tohle pravidlo jedno z nejdůležitějších, které je potřeba si pamatovat. Můžeme si vybrat ze široké škály akcií, dluhopisů, podílových fondů a dalších.

Chybami se člověk učí: Žádný učený z nebe nespadl, a proto se nikdy nemůžete spolehnout na to, že každé naše rozhodnutí bude to správné. Důležité však je se z těchto chyb poučit.

Čím dřív, tím líp: Jak se říká, není čas ztrácet čas. V téhle oblasti to platí obzvlášť, protože čím dříve začneme investovat, tím lehčí pro nás bude dosáhnout svého cíle.

Pamatujme na riziko: Některé investice nesou větší riziko, některé menší. Každá investice však nějaké riziko nese, a to je důležité si uvědomit. S rizikem také souvisí možnost výnosů tj: čím větší riziko, tím větší možnost výnosu

„Pamatujte, že největší chybou je neinvestovat vůbec.“⁴⁶

Pro splnění požadovaných cílů doporučujeme tvorbu finančního plánu, který nám tyto cíle pomůže splnit. Zároveň doporučujeme, neodkládat investování na pozdější dobu, protože se může stát, že budeme odkládat tak dlouho, až zjistíme, že náš cíl je příliš blízko a tím pádem i příliš vysoký na to, abychom ho splnili.

⁴⁶ Peníze.cz. *Základní investiční zásady*. [online]. 2000 - 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/15912-zakladni-investicni-zasady>

ZÁVĚR

Osobní a rodinné finance je téma, kterým se zabýváme každý den nebo alespoň bychom měli. Mělo by se stát součástí našeho života, a tak, jako automaticky ráno většina z nás vstane, jde si umýt obličej a vyčistit zuby, tak i naše vlastní finance by se nám měli stát pravidelnou rutinou, kterou se naučíme dělat automaticky.

Hlavním cílem práce bylo navrhnout, jakým způsobem postupovat během studia a po dostudování vysoké školy tak, aby student byl schopen se co nejrychleji a efektivně zapojit na pracovní trh, případně založit vlastní podnik. Nejprve jsme si museli teoreticky vymezit základní pojmy, které nám dané téma pomohly lépe pochopit. V další části práce jsme si vytvořili rozpočet, stanovili si cíle, na základě volných finančních prostředků jsme si přiřadili zdroje a vytvořili si finanční plán. V neposlední řadě jsme si ukázali faktory, které zaměstnavatelé požadují od svých zaměstnanců a ukázali si možnosti zvýšení šancí na zaměstnání.

V části osobní a rodinné finance jsme se věnovali především finančnímu plánu, protože pokud chceme v budoucnu dosáhnout cílů, je potřeba si vše naplánovat a vytvořit plán, v našem případě to byl finanční plán. Ze všeho nejdřív jsme si ukázali, jaké absolvent může mít po ukončení studia možnosti, a také jsme si zjistili, že každý z nás má jiné potřeby. Obě tyto věci hrají velkou roli v tom, jak finanční plán sestavíme. V našem případě počítáme s variantou, že absolvent po ukončení školy nastoupí do zaměstnání. Podle výzkumů jsme se dozvěděli, že průměrný plat absolventa v dnešní době se pohybuje kolem 29 000 Kč. Teď nastává prostor na to, stanovit si cíle, u kterých je důležité nejen samotný cíl, ale i časový horizont, kdybychom daných cílů chtěli dosáhnout. Z naší práce víme, že jako první náš cíl potom, co nastoupíme do práce, by mělo být vytvoření rezervy na nečekané výdaje. Odborníci doporučují, vytvořit si rezervu ve výši tří až šesti měsíčních příjmů. Ve vzorovém příkladě jsme tedy počítali s hrubou měsíční mzdou 29 000 Kč, což nám v čistém dělá 23 780 Kč, a proto jsme si jako první cíl dali částku likvidní rezervy 70 000 Kč, zhruba tří násobek naší mzdy. Další cíl jsme si dali automobil ve výši 100 000 Kč a v neposlední řadě počítáme s tím, že nám zůstanou ještě nějaké volné finanční prostředky, které budeme moct využít na zajištění našeho důchodu. Poté co jsme si stanovili cíle, jsme si udělali vzorovou analýzu výdajů absolventa, ze které jsme zjistili, jaké zdroje máme na splnění našich cílů. Dalším důležitým krokem k tomu, abychom dosáhli svých cílů je zajištění rizik. Máme dva typy ztrát, a to drobné anebo velké. Drobné ztráty, jak už víme z textu, je zbytečné řešit pojištěním a

budeme je řešit likvidní rezervou, naopak ty velké ztráty už je potřeba řešit pojištěním majetku, úmrtí invalidity atd.

V další části naší práce jsme se věnovali zvýšení šancí na zaměstnání. Shrnuli jsme si obecně, jaké faktory u zaměstnavatelů při výběru zaměstnanců rozhodují. Zde jsme zjistili, že vzdělání není jediným faktorem, který při hledání práce rozhoduje, a proto jsme si ukázali portály, kde můžeme zvýšit naše znalosti ve finanční oblasti. Také jsme kladli důraz na správně vytvořený životopis a účasti na stáži, Erasmusu nebo najít si brigády, nejlépe v oboru, ve kterém chceme pracovat i po ukončení studia. Dále jsme si uvedli naše možnosti, jak podpořit rozvoj našich znalostí, která je jistě také při hledání práce velmi důležitá.

Moje doporučení a závěr je následující, finanční gramotnost je mnohem důležitější, než si spousta z nás vlastně uvědomuje. Z práce můžeme vidět, že finanční plánování není nijak složité, přitom s ním můžeme dokázat velkých věcí. Chápu, že ne každý se v této oblasti dokáže ze začátku orientovat sám, a proto není ostudou požádat o radu odborníka. Pouze myslete na to, že ne každá rada musí být zrovna tou nejlepší pro Vás, a proto bych si vyslechla více názorů, abyste měli s čím porovnávat a mohli si vybrat to nejlepší pro Vás. Průzkum ukázal, že více než polovina lidí si nedělá rozpočet, a tudíž o svých financích nemají přehled, potom se není čemu divit, že žijí od výplaty k výplatě.

Problémy nemusí být až takovým problémem, pokud jsme na ně připraveni. Díky tvorbě rozpočtu a finančního plánu, můžeme předejít zbytečným problémům a vyřešit tyto věci v klidu bez stresu a potřeby řešit nevýhodné úvěry a půjčky. Ke sledování našich financí nebo tvorbě rozpočtů může posloužit spousta nástrojů-viz stránky ČNB, aplikace v mobilu, které sledují naše příjmy a výdaje, ale bude nám na to stačit jednoduše i tužka a papír, kde si podle návodu můžeme měsíčně naše výdaje a příjmy psát a na základě toho zjistit, zda je potřeba snížit naše výdaje, popřípadě kde. Sice se nám to zpočátku může zdát jako práce navíc, ale jak jsme si uvedli již v práci, je otázkou času, kdy se nám z toho stane návyk a začneme to brát jako běžnou věc, která k životu patří. Navíc tato práce se nám víc, než hojně vrátí.

Každý z absolventů po ukončení školy jistě doufá, že si najde dobrou práci, která ho bude bavit a bude úspěšný. Aby si tyto věci mohl ale splnit, je potřeba tomu „obětovat“ mnohem víc než jen školní docházku. V práci jsme si uvedli několik způsobů, jak zvýšit naše šance a zdaleka to nejsou všechny možnosti. Možností existuje spousta, takže i přesto, že jsme každý jiný, každý máme jiná očekávání a každý máme jiné představy o tom, co znamená dobrá

práce a být úspěšný, věřím, že pokud budeme chtít, najdeme si vhodnou metodu, jak se dál rozvíjet a zvýšit tím naši šanci. Můj osobní favorit ze všech věcí je určitě zahraničí, protože kdy jindy bude lepší příležitost odletět do zahraničí než na škole, kdy ještě nemáme žádné závazky. Tím samozřejmě neodsouvám ty další možnosti, ba naopak, čím víc věcí během studia stihneme, tím lépe a snáz se nám potom na trhu práce bude hledat zaměstnání, a to nejenom z hlediska našich zkušeností a znalostí, ale i uvědomění si, co nás v životě opravdu baví a naplňuje a čemu bychom se v budoucnu chtěli věnovat. Mysleme na to, že v životě můžeme přijít o hodně věcí, ale znalosti a zážitky už nám nikdo nevezme, proto využijme všech příležitostí, které se nám nabízí.

POUŽITÁ LITERATURA

1. BAŤA J. Tomáš, SINCLAIROVÁ, Soňa. *Švec pro celý svět*. 1.vydání Melantrich, 1991, 248 s., ISBN 80-7023-106-8
2. Cefig. *Co nás pohání*. [online]. 2015 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.cefig.cz/kdo-jsme>
3. Citaty.net. *Horace Mann citáty*. [online]. 2019 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: citaty.net/citaty/1716248-horace-mann-navyky-jsou-jako-ocelove-lano-kazdy-den-spleteme/
4. ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2020, 460 s., ISBN 978-80-271-2215-8
5. EDUroute. *Kolik si vyděláte v zaměstnání po studiu*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/kolik-si-vydelate-v-zamestnani-po-studiu?fbclid=IwAR0uNUB5ngTZMQpJ6hufptZWspkC07Q5DwQnGbDC9Al-Sr4Vt9mI3z8jc4cata.mpsv.cz/web/data/vizualizace15>
6. FILIP, Miloš. *Osobní a rodinné bohatství: kam s penězi*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, 474 s., ISBN 80-7179-416-3.
7. Fingrplay. *O nás*. [online]. 2012 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.fingrplay.cz/cs/info>
8. HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2011, 726 s., ISBN 978-80-7400-006-5.
9. JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?* Praha: GRADA Publishing, 2011. Finance pro každého, 168 s., ISBN 978-80-247-3670-9
10. Mesec.cz. *Finanční asociace spouští vzdělávací web*. [online]. 2008 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/financni-asociace-spousti-vzdelavaci-web/>
11. Mesec.cz. *Korporátní dluhopisy*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z: mesec.cz/financni-portal/ucty/korporatni-firemni-dluhopisy/

12. Mesec.cz. *Spořicí účty - srovnání*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
[https://www.mesec.cz/produkty/sporiciucty/
?tridit=_sl2&smer=s&_sl1=pocatecni_vklad&_sl2=max_dosazitelny_urok&_sl3=plat
ebni_karta_k_uct](https://www.mesec.cz/produkty/sporiciucty/?tridit=_sl2&smer=s&_sl1=pocatecni_vklad&_sl2=max_dosazitelny_urok&_sl3=plat_ebni_karta_k_uct)
13. MFČR. *Strategie finančního vzdělávání*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
[https://www. financnigramotnost.mfcr.cz](https://www.financnigramotnost.mfcr.cz)
14. MFČR. *Výsledky měření finanční gramotnosti 2020*. [online]. 2020
[cit. 2021-04-16]. Dostupné z: [https://www. financnigramotnost.mfcr.cz/cs/pro-
odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-
gramotnosti-20-3286#zjisteni](https://www.financnigramotnost.mfcr.cz/cs/pro-odborniky/mereni-urovne-financni-gramotnosti/2020/vysledky-mereni-financni-gramotnosti-20-3286#zjisteni)
15. MPSV. *Měsíční nezaměstnanost*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
<https://www.data.mpsv.cz/web/data/vizualizace15>
16. NPI. *Faktory úspěšnosti uchazečů*. [online]. 2009 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
[https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-2-09/Faktory-uspesnosti-
uchazecu-o-zamestnani/26](https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-2-09/Faktory-uspesnosti-uchazecu-o-zamestnani/26)
17. Partners. *O projektu*. [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
<https://www.denfinancnigramotnosti, 2020>
18. Peníze.cz. *Základní investiční zásady*. [online]. 2000 - 2021 [cit. 2021-04-16].
Dostupné z: <https://www.penize.cz/15912-zakladni-investicni-zasady>
19. STEM/MARK. *Třetina dětí si začíná platit nákupy od školního věku*. [online]. 2019
[cit. 2021-04-16]. Dostupné z: [feedit.cz/2019/10/21/stem-mark-tretina-deti-si-zacina-
platit-nakupy-od-skolniho-veku/](https://feedit.cz/2019/10/21/stem-mark-tretina-deti-si-zacina-platit-nakupy-od-skolniho-veku/)
20. SYROVÝ, Petr, TYL, Tomáš. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 3.
aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, 2020. Finance (Grada), 224 s.,
ISBN 978-80-271-2886-0
21. SYROVÝ, Petr. *Financování vlastního bydlení*. 5. vydání. Praha: GRADA Publishing,
2009, 144 s., ISBN 978-80-247-2388-4

22. ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost. Psychologický, ekonomický a sociální problém*. 1. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2002, 240 s., ISBN 80-247-9006-8
23. Warengo technology. *Finanční nezávislost a finanční svoboda jsou dvě různé věci. Neplette si je!* [online]. 2020 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
<https://www.warengo.com/stories/76097-robert-kiyosaki-financni-nezavislost-a-financni-svoboda-jsou-dve-ruzne-veci-neplette-si-je>
24. Yourchance. *O nás*. [online]. 2018 [cit. 2021-04-16]. Dostupné z:
<https://www.podnikavost.cz/o-nas/>